

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Stovyklos tikslas – ugdyti meilę Dievo žodžiui – 4 psl.

- Tema: NATO ir Lietuva – 2, 11
- Pirmieji krikščionys Amerikoje buvo katalikai – 3
- Eglė, žalčių karalienė, trečią bangė? – 3
- St. Petersburg Lietuvių klube lankėsi „Saulutė“ – 4
- Jotvingių krašto paveldo metraščio sutiktuvės – 6
- Kuo savita lietuviškoji kryždirbystės tradicija? – 6
- Šventadienis – 8
- Sveikata – 8
- Pasaulio pažinimas vertas pastangų (4) – 9
- Išlydėti Lietuvos kariai į Afganistaną – 10
- P. Variakojui – 115 – 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.70 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvoje prasidėjo renginiai, skirti Sausio 13-osios aukoms atminti

Vilnius (ELTA) – Sausio 8 d. Vilniuje vyko XXI tradicinis tarptautinis bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“, skirtas žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti. Šia gražia tradicija pagerbiamas sausio 13-ąją žuvusiųjų atminimas.

Bėgimas prasidėjo nuo Antakalnio kapinių, kur prieš tai buvo padėta gėlių ant 1991 m. žuvusiųjų Laisvės gynėjų kapų, baigėsi prie Televizijos bokšto, Sausio 13-osios gatvėje.

Jau dvidešimt pirmą kartą rengiamas pagarbos bėgimas nėra varžybos, jame nesiekama išaiškinti nugalėtojų ir prizininkų. Visiems, kurie sėkmingai įveikė 9 kilometrų nuotolį nuo Antakalnio kapinių iki Televizijos bokšto, buvo įteikti atminimo medaliai ir lankstinukai, o gausiai susibūrusios grupės apdovanoti ir diplomais. Daugiausia dalyvių į bėgimą atsuntė Lietuvos karo akademija, subūrusi net 185 karius. Ne ką mažiau

Tarptautinis pagarbos bėgimas Vilniaus gatvėmis.

ELTA nuotr.

dalyvių buvo ir iš Šaulių sąjungos.

Jauniausiam bėgimo dalyviui buvo vos 7 metai – juo pripažintas visą atstumą įveikęs vilnietis Dmitrius Volkovas. Bėgime dalyvavo 2,485 bėgikai ne tik iš Lietuvos, bet ir iš

užsienio. Panašų dalyvių skaičių organizatoriai užregistruoja kasmet. Bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“ pirmą kartą buvo surengtas 1992 metais ir nuo tada vyksta kasmet.

Praėjusiais metais Lietuvoje gyventojų sumažėjo 1,4 proc.

Vilnius (ELTA) – 2011 m. pabaigoje Lietuvoje buvo 3,199,000 gyventojų, t. y. 1,4 proc. (45,300) mažiau negu 2011 m. pradžioje, pranešė Lietuvos Statistikos departamentas. 2011 m. gyventojų skaičiaus sumažėjimą lėmė neigiama *neto* migracija (daugiau emigravo, negu imigravo), sudariusi 85 proc. bendro sumažėjimo, ir neigiamą natūralioji kaita (daugiau žmonių mirė, negu gimė), siekusi 15 proc. Pernai Lietuvoje gimė 34,400 kū-

dikių, tai yra 1,300 mažiau negu 2010 m. 2011 m. mirė 41,000 žmonių – 1,100 mažiau nei 2010 m. 2011 m. mirė 6,600 žmonių daugiau, negu gimė kūdikių (2010 m. – 6,500).

2011 m. savo išvykimą iš Lietuvos deklaravo 54,300 emigrantų, tai yra 28,800 mažiau negu 2010 m. Beveik pusę (43,7 proc.) 2011 m. visų emigrantų sudarė 20–29 metų amžiaus gyventojai. Į Lietuvą 2011 m. imigravo 15,700 žmonių, tai yra 3 kar-

tus daugiau negu 2010 m. Pernai į Lietuvą grįžo 14,000 (89 proc. visų imigrantų) Lietuvos Respublikos piliečių, 2010 m. – 4,200 (80 proc.).

Statistikos departamento negalutiniais duomenimis, 2011 m. iš šalies emigravo 38,600 žmonių daugiau, negu imigravo (2010 m. – 77,900). 2011 m. susituokė 19,200 porų, tai yra 530 porų daugiau negu 2010 m. Išsituokė 10,300 porų – 335 poromis daugiau negu 2010 m.

Baigėsi R. Juknevičienės viešnagė į JAV

Čikaga/Washington, DC (LR Krašto apsaugos ministerijos info) – Viešnagės Čikagoje metu krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė sausio 5 d. dalyvavo apskritojo stalo diskusijoje su Čikagos tarybos pasauliniams reikalams nariais, susitiko su Čikagos lietuvių bendruomene, Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje nariais, pagerbė gen. P. Plechavičiaus kapą, lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno atminimą.

Kalbėdamasi su Čikagos tarybos pasauliniams reikalams nariais ministrė teigė, kad dėl specifinės regioninio saugumo aplinkos ji tikisi dar aktyvesnio JAV ir NATO vaidmens Baltijos regione. Jos nuomone, Čikagoje priimti sprendimai turi sustiprinti NATO pajėgumus užtikrinant organizacijos šalių teritorijos gynybą. R. Juknevičienė taip pat pabrėžė, kad praktinis bendradarbiavimas tarp Šiaurės Baltijos šalių yra svarbus būdas kartu siekti pajėgumų, taip taupant turimas lėšas. Kalbėta ir apie energetinio saugumo problemas, NATO oro policijos misijos bei jos tęstinumo svarbą Baltijos šalims.

Krašto apsaugos ministrė sausio 6 d. JAV Valstybės departamente susitikusi su valstybės sekretorės pavaduotoju William Burns aptarė regioninio saugumo klausimus, NATO oro policijos misijos Baltijos šalyse ateities galimybes. Kalbėta apie prieš porą dienų JAV prezidento bei gynybos sekretoriaus paskelbtus naujus JAV uždavinius gynybos ir saugumo srityje. „Vis dėlto susitikime buvau dar kartą patikinta, kad JAV išlieka išipareigojusi Europai bei NATO penktajam straipsniui, užtikrinančiam visų organizacijos šalių gynybą. JAV bei NATO

R. Juknevičienė susitiko su Pennsylvania valstijos Nacionalinės gvardijos vadu gen. mjr. Wesley Craig.

LR Krašto apsaugos ministerijos nuotr.

buvimas mūsų regione yra ypatingai svarbus”, – sakė ministrė.

Pokalbio metu nemažai dėmesio buvo skirta Rusijos politiniams klausimams bei piliečių protestams po neseniai vykusią rinkimų į Valstybės Dūmą. Ministrė taip pat pažymėjo, kad Rusija stengiasi išlaikyti įtaką Baltijos šalyse per energetiką ir informacinę erdvę.

Vėliau R. Juknevičienė susitiko su Pennsylvania valstijos Nacionalinės gvardijos vadu gen. mjr. Wesley Craig ir dalyvavo Lietuvos ambasados JAV surengtame priėmime, kur paminėta 1991 m. sausio 13-oji.

Redakcijos žodis

Jei praėjusiais metais, kalbant apie Lietuvos gyventojų emigraciją, buvo pasitelkiama iškalinga Lietuvos miestelių metafora (skelbta, jog iš Lietuvos išvyko, pvz., Šilutės gyventojų skaičiui prilygstantis žmonių skaičius), tai šiais metais kalba krypta į tai, kiek Lietuvoje užregistruotų naujagimių gimė ne Lietuvoje. Pasak Delfi.lt, iki 2011 m. gruodžio 30 dienos iš Kauno metrikacijos biure įregistuotų 4,045 naujagimių net 495 gimė užsienio šalyse. Taigi maždaug kas aštuntas praėjusiais metais pasaulį išvydęs kaunietis(-ė) gimė užsienyje. Atrodo, jog Kaunui čia ne tik nenori nusileisti, bet jį ir lenkia Dzūkijos sostinė Alytus. Pasak internetinės svetainės Alytausgidas.lt, kas ketvirtas pernai šiame mieste registruotas naujagimis gimė užsienyje. Skaičiai iškalingi. Jie ne tiek nurodo į Lietuvos emigracijos masą, kiek kalba apie šio reiškinių, tapusio savotiška epidemija, pasekmes.

Vyr. redaktorė
Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą
nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį
pažymime, iki kada prenumerata galioja.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos
gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugoja.
Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

TEMA: LIETUVA IR NATO

A. Vershbow:
prie NATO stiprinimo
turi prisidėti visos
Aljanso šalys

Jungtinių Valstijų gynybos sekretoriaus pavaduotojas Alexander Vershbow teigia, kad Lietuvos pastangos Afganistane rodo, jog prie bendro saugumo gali prisidėti ir šalys su mažais biudžetais. Vershbow su naujienų agentūra BNS telefonu kalbėjo sausio 4 dieną po JAV viešėjusios krašto apsaugos ministrės ir JAV gynybos sekretoriaus Leon E. Panetta susitikimo. Kalbėdamas apie daugumos NATO šalių patiriamas gynybos finansavimo problemas jis pabrėžė, kad niekas nemėgsta „mėgėjų važinėti nemokamai“. Tuo tarpu Lietuvos išlaidos gynybai yra vienos mažiausių tarp visų Aljanso narių.

– Kokios, Jūsų nuomone, bus svarbiausios temos NATO viršūnių susitikime Čikagoje?

– Aš manau, kad mes ir kiti sąjungininkai nustatėme tris plačias sritis, į kurias norime susitelkti NATO viršūnių susitikime Čikagoje. Pirmoji yra misija Afganistane ir besitęsiantis atsakomybės perdavimo procesas afganų vadovavimui. Antroji yra pajėgumų stiprinimas, ypatingą dėmesį kreipiant į generalinio sekretoriaus Anders Fogh Rasmussen siūlymą dėl vadinamosios išmintingos gynybos. Manau, kalbant plačiau, mes norime išplėsti karinį bendradarbiavimą tarp sąjungininkų ir partnerių. Tai tampa vis labiau neatidėliotina, mažėjant nacionaliniams gynybos biudžetams. Su šia problema susidurs ir JAV.

– Siaučiant ekonominei krizei NATO sako, kad svarbiausiais uždavinys yra išmintinga gynyba. Kaip tokios NATO šalys kaip Lietuva galėtų prisidėti prie šio uždavinio įgyvendinimo? Ar manote, kad tai galėtų padėti kovoti su nepakankamo gynybos finansavimo problema?

– Gynybos sekretorius Leon Panetta su ministre Rasa Juknevičiene aptarė mažėjančio gynybos finansavimo problemą. Kaip jau minėjau, mes išmintingą gynybą matome kaip

dalį problemos sprendimo. Protinga gynyba iš tiesų yra tik protinga praktika gauti daugiau už tuos pačius pinigus, ypač kalbant apie mažesnes šalis, kurios gali skirti lėšas tik ribotam gynybos programų skaičiui, bet gali sutelkti pastangas, plėtodamos bendradarbiavimo strategijas, koordinavimą ir karinį veiksmingumą. Tikimės, kad išmintinga gynyba igaus pagreitį po Čikagos susitikimo. Išmintingos gynybos dalis yra ir specializacija. Šalis gali norėti sutelkti dėmesį į tas sritis, kuriose jos turi santykinį pranašumą ar ilgalaikę patirtį.

Bet net ir su geriausiu išradingu mu išmintinga gynyba visko neišspręs. Ilguoju laikotarpiu, kai bus suvaldyta dabartinė krizė, Aljanso vyriausybės turės pradėti skirti pakankamus išteklius ir imtis ilgalaikių investicijų tam, kad užtikrintų pakankamą aprūpinimą bei atitiktų 5 straipsnio dėl kolektyvinės gynybos reikalavimus ir būtų pasirengusios ateities neramumams, į kuriuos Aljansui gali tekti reaguoti už Europos ribų.

– Manau, prisimenate paskutinę buvusio gynybos sekretoriaus Robert Gates kalbą Briuselyje, kur jis pareiškė, kad europiečiai turėtų labiau rūpintis savo saugumu ir gynybos finansavimu. Ar šis klausimas, kad europiečiai turėtų labiau pasitempti, vis dar aptariamas JAV?

– Tai jau seniai sprendžiamas klausimas ir jis tikrai toliau bus diskusijų Amerikoje dalis. Mes žvelgiame į NATO kaip į gyvybiškai svarbų mūsų saugumui įrankį ir manome, kad būtų abipusis laimėjimas, jei JAV ir likęs Aljansas išlaikytų NATO

stipria sąjungą. Tai reiškia, kad visos NATO šalys turi rimtai žiūrėti į išteklių, kurie palaikytų NATO stiprybę, užtikrinimą. Tam, kad be didelio perspėjimo iškilus dar vienam tokiam iššūkiui kaip, tarkime, Libija, mes būtume pajėgūs vykdyti misiją, o krūvio pasiskirstymas abipus Atlanto būtų teisingas. Niekas,

ar tai būtų amerikiečiai, ar europiečiai, nemėgsta „mėgėjų važinėti nemokamai“. Tai reiškia, kad koku nors būdu visi turi prisidėti. Akivaizdu, kad mažos šalys turi nedidelius biudžetus, bet, kaip matėme Lietuvos indėlio Afganistane atveju, net mažiausi Aljanso nariai gali svariai prisidėti prie komandos. Tikiuosi, išlaisymsite tokią dvasią, kol kovojame su krize.

– Ar oro policijos misija Baltijos šalyse yra išmintingos gynybos pavyzdys? Ar palaikote mintį, kad šiai misijai turėtų būti suteiktas nuolatinės arba ilgalaikės misijos statusas?

– Oro policijos misiją Baltijos šalyse laikėme labai geru išmintingos gynybos pavyzdžiu dar prieš tai, kai šį terminą imta vartoti. Net ir ne tokių ribotų išteklių aplinkoje Baltijos šalims tikriausiai nebūtų jokios prasmės investuoti į nacionalinius oro policijos vykdymo pajėgumus, kai kiti sąjungininkai jau turi pajėgumus tokiai misijai atlikti. Taigi mes manome, kad Baltijos šalių oro policijos misija yra prasminga tokia, kokia yra dabar, ir tikime, kad, artėjant NATO viršūnių susitikimui Čikagoje, pamatysime teigiamą patvirtinimą šios misijos atžvilgiu. Yra svarbu, kad Baltijos šalys, kaip naudotos gavėjos, ir toliau ieškotų būdų, kaip suteikti paramą toms sąjungininkų karinėms oro pajėgoms, kurios dalyvauja misijoje.

– Kaip apibūdintumėte Aljanso vaidmenį atsiliepiant į naujas grėsmes?

– Manau, kryptį, kaip aiškiau atsiliepti į naujas grėsmes, Aljansas nustatė dar

Nukelta į 11 psl.

LAIŠKAI

TIKĖTI JAV IR IZRAELIO PARAMA
– VAIKIŠKAS NAIVUMAS

Padėkos dieną svečiamoms senų šeimos bičiulių šeimoje. Buvome 23 žmonės: nuo 20 metų politinių mokslų studentų iki 80 metų senukų. Bevalgant prisimintas Leonido Rago rašinys „Drauge“, kurį, pabaigus valgyti, garsiai perskaitė namų šeimninkė („Dar apie 1941 m. Birželio sukilimą“, 2011 m. lapkričio 17 d.).

Ragas rašo, vienus saldžiai pagirdamas, paplodamas per petį, kitus pagąsdindamas, kad išdrįso pasakyti tiesą apie Lietuvos politikus, kurie kaip sliekai po lietaus šlapioje žemėje šliaužioja, neturi stuburo tiesiai atsistoti ir pasakyti į akis kiekvienam politikui, kuris lankstosi svetimoms tarnyboms ir stoja šalia Lietuvos niekintojų.

Ragas perspėja, jog Lietuva gali prarasti Amerikos užnugarį ir žydų globą. Ar Lietuva tikrai gali pasitikėti Amerika? Juk kiekvienas, net ir istorijos mėgėjas, žino, kad ji atsuko

nugarą Lietuvai, kai po Pirmojo pasaulinio karo Lietuva kovojo dėl Nepriklausomybės, maldavo Amerikos pagalbos, užtarimo ir paskolos, kuriant Lietuvos valiutą. Kai lenkai užgrobė Vilnių, pripažintą Lietuvos sostinę, Amerika atsuko nugarą. Kai Stalin okupavo Lietuvą 1940 m., trėmė ir žudė lietuvius, JAV nesudraudė jo. Kai partizanai kovojo prieš raudoną terorizmą, Amerika daug kartų žadėjo išlaisvinti Lietuvą. Galų gale, kai Lietuva vėl išsilaisvino iš raudonojo terorizmo glėbio, kai kone visas pasaulis buvo pripažinęs Lietuvos Nepriklausomybę, tik tada ir Amerika nedrąsiai ją pripažino.

Ragas taip pat gąsdina, kad Lietuva praras žydų malonę, jei neatsiduos žydams, teigia, kad žydai 1940 m. sutiko raudonuosius okupantus su gėlėmis, nes tikėjosi, kad Stalin juos apsaugos nuo Hitler. Ragas patvirtina, kad žydai išdavė Lietuvą rusams dėl savo gerovės. Apsisaugant nuo Hitler jiems reikėjo važiuoti į Rusiją. Valstybės išdavimas priešui yra nu-sikaltimas, baudžiamas di-

džiausia bausme.

Ką žydai Lietuvai gali duoti, tai tik galvosūkį ir širdies skausmą. Ragas nepamini tokių žiaurių sadistų kaip gydytojas Gutman, Nachman Dušanskis, Petras Raslanas ir kitų... Kodėl Ragas nepamini šių „didvyrių“, kodėl jis ir Izraelis neatsiprašo Lietuvos už tuos ir daugelį kitų žydų nusikaltėlių,ėjusių prieš Lietuvą?

Ar lietuviai gali ramiai žiūrėti ir užtarti žydus, kaip jie žiauriai okupuoja palestiniečių žemes, žudo, kalina ir kolonizuoja, statydami namus okupuotose žemėse? Juk tarptautiniai įstatymai tai daryti draudžia.

Jaunas politinių mokslų studentas, atidžiai išklausęs Rago straipsnio, pastebėjo – Lietuva klūpčioja, lankstosi visiems, vien tik dėl to yra ir bus išnaudojama. O pasitikėti Amerikos užnugariu mes negalime, nes Amerika daug kartų Lietuvai buvo nugarą atsukusi. Kaip ir žydų paramos tikėtis yra vaikiškas naivumas.

Algis Virvytis
Boston, MA

Gana santūriai atšventę (gruodžio 8 d.) katalikams privalomą Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę, po kurios liturginiame kalendoriuje 9 mėnesiai vėliau seka Jos gimimo diena (rugsėjo 8 d.), lietuviai katalikai turbūt nustebė, kai jau po kelių dienų išgirdo ar perskaitė apie visiems meksikiečiams brangią Guadalupe Mergelės šventę (gruodžio 12 d.), kurią jie atšventė jau daug triukšmingiau ir, manyčiau, su didesniu, jiems būdingu religiniu pakilimu.

Čikagos priemiestyje Des Plaines, IL, esančią Guadalupe šventovę šventės išvakarėse lankė dešimtys tūkstančių maldininkų, ten palikdami atsineštas gėles ir uždegtas žvakes. Gausiose meksikiečių parapijose buvo laikomos Mišios, sakomos homilijos, giedamos giesmės, kalbamas rožinis, einamos procesijos. Šių abiejų (gruodžio 8 ir 12 d.) švenčių metu laikomose Mišiose skaitoma ta pati šv. Luko evangelija, kurioje girdime angelą Gabrielių sveikinant Mariją: „Sveika, malonėmis apdovanotoji!“ (Lk 1, 28).

Guadalupe istoriją buvau „Drauge“ aprašęs prieš kelerius metus, savo rašinyje tą šventovę palyginau su lietuviškąja Šiluva. Po kiek laiko „Draugo“ skaitytoja iš Worcester, MA, turbūt turėdama kitokių istorinius šaltinius apie Guadalupe ir jos 1531 m. prasidėjusią istoriją, pataisė, jos nuomone, kai kuriuos mano straipsnio netikslumus apie apsiaustą su Marijos atvaizdu, pridėjo ir kitos vertingos informacijos apie to apsiausto vėlesnę istoriją. Ta skaitytoja siūlė susipažinti su 1997 m. Franciscan Friars išleista knyga „A Handbook on Guadalupe“. Kaip rašiau tuomet, ir šiandien atrodo, kad

Pirmieji krikščionys Amerikoje buvo katalikai

ALEKSAS VITKUS

meksikiečiai tiki, jog su Guadalupe Marijos pagalba jie gali atgauti kadaise Jungtinėms Amerikos Valstijoms prarastas pietvakarių teritorijas.

Guadalupe Mergelės šventę iškilmingai atšventė popiežius Benediktas XVI ispanų, portugalų ir lotynų kalbomis laikomose Mišiose, ragindamas Lotynų Amerikos žmones tvirtai laikytis savo tikėjimo, tuo pačiu patvirtindamas savo planus pavasarį aplankyti Meksiką ir Kubą. Popiežius ypatingai pabrėžė reikalą siekti susitaikymo, aplinkos, gamtos saugojimo, korupcijos, smurto, narkotikų prekybos, neraštingumo bei neturto sumažinimo svarbą.

Čikagos arkivyskupijos vadovas kardinolas Francis George savo žodyje prisiminė, jog priešingai JAV išvyrausiai nuomonei, jog Ameriką yra sukūrę ir krikščionybę čia įvedę pirmieji XVII a. į šį žemyną iš Anglijos atvykę, nuo katalikybės atskilę piligrimai, ta garbė turėtų būti atiduota katalikams, į Ameriką atvykusiems net visu šimtmečiu anksčiau.

Kas tie piligrimai? Pats žodis „piligrimas“ (angl. pilgrim) yra kilęs iš itališko „pellegrino“, kuris turi kelias reikšmes: keliautojas; keistuolis; svetimtautis. Tik nežinau, prie ko čia italai, juk visi pirmieji piligrimai buvo anglai. Piligrimų vardas išpopuliarėjo tik vėlyvame XIX a., kai 1857

m. buvo išleista knyga „History of Plymouth Plantation“, rašyta William Bradford (1590–1657), vieno iš pirmųjų Amerikos kolonistų.

XVI a. prasidėjo reformacija, kai daugelyje Europos kraštų atsirado vis daugiau žmonių, nepatenkintų katalikų Bažnyčia ir ją valdančių popiežių elgesiu. Jie pradėjo kurti savo bažnytnines bendruomenes, kurios buvo dažnai vadinamos bendru protestantų vardu. Tokia Anglijoje atsiradusi protestantų Bažnyčia jau karaliaus Henry VIII laikais pavirto savita anglikonų Bažnyčia, Anglijoje žinoma kaip „Church of England“, kuri ypač išgalėjo karalienės Elizabeth I valdymo laikais (1558–1603).

1620 m. rugsėjo 6 d. „Mayflower“ kapitonas pakėlė inkarą ir, iškėlęs visas bures, pasileido į istorinę kelionę, kuri turėjo jį nunešti į dabartinės Virginia valstijos pakrantes. Tai buvo audringa, ilga kelionė, kuri baigėsi toli nuo numatytų Virginia krantų. Lapkričio 9 d. keleiviai išvydo plikas dabartinio Cape Cod aukštumas, šimtus mylių nuo jų pirminio tikslo. Dar dvi dienas kapitonas plaukė Naujosios Anglijos pakraščiais, kol išmėtė inkarą prie Provincetown, dabartinėje Massachusetts valstijoje.

Nors daug Amerikos mokyklų vadovėlių ir mokytojų vaikams pasakoja, jog Plymouth, MA kolonijos piligrimai, 1620 m. „Mayflower“ laivu

atplaukė į šį dar neseniai atrastą žemyną, buvo pirmieji anglų kolonistai Amerikoje, tai yra netiesa. Ši garbė turėtų priklausyti grupei drąsuolių, kurie, kapitono John Smith vedami, jau 1607 m., tai yra net 13 metų prieš piligrimus, atplaukė į Ameriką ir ten, prie James upės, dabartinėje Virginia valstijoje, įkūrė pirmą šiame naujai atrastame žemyne nuolatinę anglų koloniją.

Skaitytojui gal gali kilti klausimas, kodėl Amerikos mokyklose taip propaguojama Plymouth piligrimų kolonija, tik vienu kitu žodžiu prisimenant Jamestown, kuris buvo įkurtas net 13 metų anksčiau negu Plymouth? Plymouth kolonijos istorija yra patrauklesnė, kadangi jos piligrimai buvo pabėgėliai iš Anglijos, bandę išvengti persekiojimų dėl religinių įsitikinimų, tuo tarpu Jamestown kolonistai buvo tik paprasti prekybininkai ar pirkliai, turėję tikslą Amerikoje praturtėti arba bent pagerinti savo gyvenimą Anglijoje.

Vis dėlto, nors pirma anglų protestantų kolonija Amerikoje ir buvo Jamestown, įkurta 1607 m., pati pirmoji katalikų europiečių kolonija šiame žemyne buvo įkurta ispanų, kai 1513 m. ispanų keliautojas Juan Ponce de Leon išsikėlė šiaurinėje Floridoje, netoli dabartinio Jacksonville miesto. Reikėjo laukti iki 1565 metų, kol kitas ispanas Pedro Menendez de Aviles ten įkūrė pastovią St. Augustine koloniją.

Vikingų ir jų vado Leif Ericson čia neminiu, nors jie jau pustūkstantį metų prieš Kolumbą plaukiojo Amerikos pakraščiais, bet ten nestieigė jokių kolonijų. Be to, istorikai nemano, jog jie buvo katalikai, gal net ir ne krikščionys.

Neskaitytų žurnalų krūvelėje radau „Lithuanian Papers“ žurnalą, kasmet leidžiamą „Lithuanian Studies Society at the University of Tasmania“. Paskutinis mano gautas žurnalo numeris yra jubiliejinis – dvidešimt penktasis. Kiek suprantu, šį žurnalą įsteigė ir visą laiką redaguoja dr. Algimantas P. Taškūnas. Prenumerata metams – 8 JAV dol.

Šiame 74 puslapių leidinyje gausu įdomios medžiagos. Viena straipsnyje rašoma apie Algirdo M. Brazausko šviesią ir tamsią asmenybę. Tai Andriaus Bačiulio straipsnis, anksčiau pasirodęs savaitiniame žurnale „Veidas“, leidžiamame Vilniuje. Pateikiamas pasakos „Eglė žalčių karalienė“ vertimas į anglų kalbą. Richard Davis aprašo 1863 metų sukilimą ir airio William Smith O'Brien sąsajas su juo. Kitame stambiame straipsnyje dr. Stasys Bačkaitis pristato Rusijos atominės energijos projektus ir jų pavojus Baltijos kraštams. Jis pspėja, kad Rusija bet kada gali išjungti elektrą visai Lietuvai ir jos kaimynėms – Estijai ir Latvijai.

Nuo „Lithuanian Papers“ pasirodymo 1987 m. kiekviename numeryje pasirodydavo Australijos ministro pirmininko žodis, visuomet paskatinantis ir teigiamas. Šimet, žurnalui švenčiant dvidešimt penktuosius metus, tradicija buvo sulaužyta – gautas paaiškinimas, kad ministras pirmininkas nespėja patenkinti visų gaunamų prašymų bei kvietimų.

Noriu grįžti prie „Eglės žalčių karalienės“, pasakos, kurią esu ne kartą girdėjęs ir skaitęs lietuvių kalba. Seniau ji man buvo tik viena iš daugelio pasakų vaikams, šį kartą ją skaičiau sėdėdamas prie smėlio kopų

Eglė, žalčių karalienė, trečiabangė?

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Michigan ežero pakrantėje. Švietė dar šiltoka saulutė, nuo ežero pūtė vėjelis, o į krantą atbanguodavo nerąšiai putojančios bangos. Tie-siog jutau, kad kiekvieną akimirą bangose gali pasirodyti šios pasakos veikėjai.

Kuo toliau skaičiau, tuo aiškiau mintyse kilo šių dienų trečiabangių emigrantų dalia. Neatkartodamas pačios pasakos, pabandysiu ją pritaikyti šiems laikams. Eglė, kilimo iš Dzūkijos, su savo seserimis maudėsi Baltijos jūroje, prie Palangos. Ten pasipainiojo turtingas svetimtautis turistas, kuris ja susidomėjo, o po lengvų pastangų ją ne tik apgavo, bet ir suviliojo. Jam pasipiršus, Eglė sutiko už jo ištekti ir išvykti į svetimą kraštą. Atvyko į savo naujus rūmus, kur įvyko vestuvinė puota. Su laiku ji užmiršo savo gimtinę Dzūkijoje.

Pora susilaukė vaikų. Vieną dieną vyriausiasis sūnus Eglės pasiteiravo, ar kada nors jam teks sutikti savo senelius. Per devynerius metus Eglė jau buvo susilaukusi trijų sūnų ir vienos dukters. Prisiminusi savo giminę, ji sūnui pažadėjo, kad vyks pas savo tėvus. Eglės vyras tam per daug nesipriešino, bet sugalvojo tris sąlygas: ji turi baigti aukštuosius mokslus, gauti gerą darbą ir gyvenamojo krašto pilietybę. Tik jas patenkinus Eglei bus leista vykti į gimtinę

pas savuosius.

Didelių pastangų dėka Eglė pagaliau įvykdė visas tris sąlygas. Vyras leidimą davė devynioms dienoms, po jų Eglė turėjo grįžti prie jūros tik su savo vaikais. Jos vyras, vardu Džordžas, paaiškino, kad grįžusi ji prisišauktų sukūrusi tris laužus ant kranto (mobilūs telefonai prie jūros neveikė).

Namo sugrįžusią Eglę su vaikais sutiko plati jos giminė. Visi norėjo, kad ji liktų su jais ir į svetimą kraštą nevažiuotų. Giminės iš Eglės sūnų bandė išgauti, kaip tėvą prisišaukti, bet jie neišsidavė. Tačiau sutartą ženklą išgavo iš Eglės dukters. Sužinoję, kaip Džordžą prisišaukti, dvylika Eglės brolių, nuvykę prie jūros, uždegė tris laužus. Džordžui atplaukus prie kranto, Elgės broliai jo burlaivį susprogdino, o jį patį nužudė.

Po devynių dienų, nieko apie šį įvykį nežinodama, Eglė su vaikais atvyko prie jūros ir sukūrė tris laužus. Pakilo vėjas, ir jūros bangos nusidažė kraujo spalva. Pasigirdo Džordžo balsas, kad jį išdavusi duktė Drebulė. Eglė suprato, kad jos vyro nebėra. Supykusi Eglė Drebulę prakeikė ir paliko Dievo valiai. Savo sūnų prašė likti stipriais kaip medžiai, juos pavadindama Ažuolu, Uosiu ir Beržu. Jie visi įstojo į kariuomenę, o pati Eglė išvyko į svetimą kraštą.

Drebulė, atsidūrusi gatvėje, susidraugavo su kitais gatvės jaunuoliais. Jie vertėsi kaip išmanė, bet netrukus išivėlė į neleistinus užsiėmimus ir pateko į policijos akiratį. Teisėjas Drebulę uždarė į pataisos namus Varėnoje. Ten būdama ji perskaitė beveik visas skaitykloje rastas knygas. Vieną vakarą Drebulė atsisėdo ir ant popieriaus lapelio nurašė vienoje knygelėje rastas raudotojos Anelės Markevičienės dzūkų raudas, taip išliedama visą susikaupusį sielvartą.

*Motula mano, širdele mano,
Kam tu palikai mane mažų dukrelį?
Oi, kas supins mano šilko kaselas?
Oi, kas mani išlais į mokyklėlį?
Oi, kaip aš pareisiu, kas manį lauks
prie klevo vartelių?
Oi, ką aš rasiu.
Cik tuščius namelius.
Aš nerasiu mielos motulės.
Motule mano, kodėl nepamokei manį
dzyrbs sunkių darbelių?
Kodėl nepasakei, kad reiks vargę
dzidelis vargelis?
Motula mano, brangioji mano, tai tu
pamiršai man
Pasakycie apie dzidelį vargelį,
Kokį reikc nueic dzidelį kelalį.
Motula brangi, kad aš žinotau, iš
katros šalalės tu pareisi,
Tai aš nubarcytau tų kelalį savo
žaliom rūtelėm,
Kad tau būt minksčiau tuo keleliu
ateicie.*

Eglei ir Drebulėi linkiu vienai kitą susirasti ir susipažinti. O „Lithuanian Papers“ žurnalą sveikinu jo si-dabrinės sukakties proga. Nueitas gražus ir prasmingas kelias!

Į stovyklą susirenka didelis būrys vaikų.

Dainos Čyvienės nuotr.

Stovyklos tikslas – ugdyti meilę Dievo žodžiui

LAIMA APANAVIČIENĖ

Jau ne pirmus metus lietuviškoje spaudoje gerokai prieš Kalėdas pasirodo skelbimas, kviečiantis 1–6 klasių mokinius žiemos atostogų metu dvi dienas praleisti Palaimintojo J. Matulaičio ruošiamoje Biblinėje stovyklėlėje. Pasirodo, kad sumanymas Ateitininkų namuose rengti Biblinę stovyklą mokiniams prieš 9-erius metus kilo Grasildai Reinytei-Petkienei, seselei Laimutei Kabišaitytei ir kun. Vaidotui Labašauskui. Daug metų dirbdamos su Maironio lituanistinės mokyklos, Lemont ir Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniais Grasilda ir ses. Laimutė matė, kiek daug dar neartų dirvonų yra vaikų katalikiškame auklėjime. Tad pagrindinis šios stovyklos tikslas buvo ir yra supažindinti mažiausius tikėjimo bendruomenės narius su Šventuoju Raštu, ugdyti meilę Dievo žodžiui. Stovyklos įkūrėjai tikisi, kad vaikai, pabuvoję stovykloje, ir patys įpras skaityti šventą knygą, ieškos sąmoningo ryšio su Dievu, mokysis atrasti Dievą kasdienybėje, ugdyti savo krikščioniškas dorybes.

Kiekviena stovykla turi savo pavadinimą. Šįmet vaikai stovykloje buvo supažindinami su psalmėmis, o stovyklos šūkiu tapo 23-os psalmės žodžiai „Viešpats – mano ganytojas!“. Stovykloje vaikai išmoko daug naujų giesmių su judesiais, užsiėmimus jiems vedė tėvas Antanas Saulaitis, SJ ir kun. Liudas Miliauskas.

Žinia, kad stovykloje susibūrę vaikai visą laiką būtų užimti, jiems reikia sudaryti programą, tad smalsu, ar lengva surasti pranešėjus ir

darbuotojus darbui su vaikais? Sesele Laimutė džiaugėsi: „Tikrai nėra sunku surasti mokytojus bei jų padėjėjus. Esam palaiminti visų nuoširdžiu ir pasiaukojančiu darbu su vaikais.“

„Ne paslaptis, kad neretai vaikai labai nenoriai mokosi krikščioniškų tiesų. Kaip pavyksta jomis sudominti vaikus?“ – klausiu vienos stovyklos rengėjų, seselės Laimutės. Į mano klausimą ji atsako: „Kiekvienas iš Gerojo Dievo esame gavę įvairiausių talentų... Kai visa tai ir dar su didele meile sudedi kartu, vyksta dideli stebuklai! Stengiamės vaikams suprantamu būdu perteikti Šv. Rašto tekstus, pamokėles kūrybingai pritaikyti pagal jų amžių.“

Atrodo, kad stovyklos rengėjams tai pavyksta, nes patekti į stovyklą nėra taip paprasta – vietų nėra daug. Vaikai yra smalsūs, visada nori išmokyti ką nors naujo, trokšta draugystės. Šioje stovykloje juos pasitinka mylinčios rankos, vedančios prie vis artimesnės meilės Dievui ir vienas kitam. Čia jie sutinka senus draugus ir susipažįsta su naujais.

Vaikai stovykloje būna visą dieną – nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Stovykla – tai ne tik paskaitos ir mokymasis krikščioniškų tiesų. Joje veikia įvairiausi būreliai: Dievo Žodžio, muzikos, dramos, meno, kepimo ir žaidimų. Tad kiekvienas gali pasirinkti, kokiame būrelyje nori plėtoti savo veiklą. Stovyklautojai kartu meldžiasi prieš valgį, kartu žaidžia lauke. Antrąją stovyklos dieną vaikai tėveliams ne tik suruošia savo darbų parodėlę, bet ir pakviečia pasižiūrėti kūrybingą meninę programėlę-vaidinimą.

Bendruomenės nebūna be bendrystės. Stovyklos rengėjai įsitikinę, kad bendrystės pagrindus stovykloje gavę vaikai taps lietuviškos bendruomenės nariais, aktyviau prisijungs prie jos veiklos. „Gal kai kurie tai padarys ir ne taip greitai, bet kai užaugs – tikrai jais taps“, – įsitikinusi ses. Laimutė.

O kad tai tiesa, rodo ir tai, jog būvę šios stovyklos stovyklautojai ar jų tėveliai mielai ateina į talką. Jau ne vieneri metai stovykloje dirbuojasi Aušra Bužėnaitė, Daiva Kisielienė, Viktorija Siliūnienė, Ofelija Baršketis, Jūlytė Petkutė, Daina Čyvienė ir daug kitų talentingų žmonių. „Neįmanoma išvardinti visų mums padedančių. Esame jiems visiems nuoširdžiai dėkingi. Ypač tenka pasidžiaugti gausiu būriu buvusių stovyklautojų, vis norinčių sugrįžti ir būti sava-noriais vadovais, – džiaugiasi visada

besišypsanti seselė Laimutė. – Nuostabu! Šventosios Dvasios vedami ir lydimi greit švėsime pirmąjį jubiliejų! Kita Biblinė stovykla jau bus 10-oji!“

Aušra Bužėnaitė – muzikos vadovė.

Visada stovyklautojų laukiamas tėvas Antanas Saulaitis, SJ.

„Žiburėlio“ vaikučiai pasveikino Stasę Vaišvilienę

Jubilatę Stasę Vaišvilienę (sėdi) plakatu pasveikino „Žiburėlio“ mokyklos mokinukai, o jį su sveikinimais įteikė (iš kairės): Marytė Kučnienė, Liuda Germanienė, Danutė Dirvonienė, Žibutė Mačiulienė ir Nijolė Cijunėlienė.

„Žiburėlio“ archyvo nuotr.

Stasę Vaišvilienę, kurią per visą jos gyvenimą vedė meilė ir susidomėjimas Montessori auklėjimu, neseniai atšventė savo 90 metų jubiliejų. Įsijungusi į Amerikos lietuvių Montessori draugijos (ALMD) veiklą nuo 1960-ųjų, nepailstamai dirbo Draugijos valdyboje. 1963 m. (baigusi Montessori kursus Greenwich, CO) kartu su dr. Leonu bei Irena Kriaučeliūnais ir ALMD pastangomis įsteigė Vaikų namelius, vėliau pavadintus Kriaučeliūnų vaikų nameliais, kurie iki 1995 m. veikė Marquette Park rajone, Chicago, IL

Lietuvišką Montessori mokyklėlę „Žiburėlis“, kuri šiuo metu įsikūrusi Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, lanko jau trečioji lietuviukų karta. Tai – vienintelė ALMD mokyklėlė už Lietuvos ribų. „Žiburėlio“

mokinukai S. Vaišvilienėi jos 90-mečio proga sukūrė išpūdingą pasveikinimą. Jį S. Vaišvilienėi įteikė ir su kakties proga sveikino ilgametės lietuviškos Montessori mokyklėlės auklėtojos: Danutė Dirvonienė, „Žiburėlio“ steigėja, Liuda Germanienė, pasišventusiai dirbusi Vaikų name-liuose, Nijolė Cijunėlienė, ALMD pirmininkė, Marytė Kučnienė. Dabartinių „Žiburėlio“ auklėtojų vardu jubilatę pasveikino mokyklėlės direktorė Žibutė Mačiulienė.

S. Vaišvilienė dar ir dabar labai domisi vaikučių montesoriniu auklėjimu tiek čia, Amerikoje, tiek Lietuvoje.

Linkime garbingai jubilatėi dar ilgų, gražių, darbingų metų.

Marytė Kučnienė

TELKINIAI

St. Petersburg, FL

Lietuvių klube lankėsi „Saulutė”

MEČYS ŠILKAITIS

Jau tradicija ir laukiamu renginiu St. Petersburg Lietuvių klube tapo lituanistinės mokyklos „Saulutė” mokinių atvykimas prieškalėdiniam pasirodymui. Paprastai tie pasirodymai vyksta po pietų, būna įdomūs, kartais – su nenumatytais iššūkiais, kai mokinukas, primiršęs eilėraščio žodžius, su ašaromis puola nuo scenos čia pat sėdinčiai mamai į rankas. Kitais atvejais jau gerokai paaugusios mergaitės ar vyrukai išdidžiai rodo savo deklamavimo ar muzikinius gabumus.

Šių metų pasirodymas buvo kiek kitoks. Viena, jis vyko prieš pietus. Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė pastebėjo, kad taip yra patogiau, nes, belaukdami pietų pabaigos, mokinukai ne tik išalksta, bet kai kurie primiršta savo vaidmenis. Antra, jis buvo puikiai paruoštas – niekas nesuklydo. Kiekvienas, pasipuošęs atitinkamais rūbais, viską atliko noriai ir entuziastingai. Už tai reikia dėkoti „Saulutės” vedėjai Jūrai Navickas ir pagrindinei pasirodymo organizatorei Rasai Kay. Padėjo tėveliai ir mamytės.

Pradžioje visi pasirodymo dalyviai – nuo mažiausio iki kiek vyresnio – išbėgo į sceną lietuviškai dainuodami pagal „Jingle Bells” melodiją. Keliskart apibėgo eglutę, pasidalijo dovanomis, padeklamavo. Po to se-

kė inscenizuotas vaizdelis. Į sceną įėjo Marija (Veronika Grant) su kūdikėliu, lydima šv. Juozapo (Marijaus Maksvyčio). Atėję Trys Karaliai (Tomas Vilkialis, Povilas Snizevičius ir Justinas Maksvytis) padėjo dovanėles prie šventos šeimynėlės ir, matyt, pavargę nuo ilgos kelionės, susėdo scenos šone. Po jų atėjo angelas Gabrielius su grupe angeliukų, kurie šoko, plasnodami savo sparneliais, ir giedojo sveikinimo giesmę.

Gana ilgą eilėraštį padeklamavo Marijus Maksvytis. Pirmame vaizdelyje ir šiame dar deklamavo: Rūta Navickas, Gabija Beinaravičiūtė, Kotryna Haynes, Cosette Kay, Ligija Maksvytis. Pianinu dainoms ir giesmėms akompanavo sesutės Aistė ir Indrė Zalapugaitės.

Pabaigai, nešinas dideliu maišu dovanų atėjo Kalėdų senelis. Užlipęs ant scenos ir atsisėdęs prie eglutės dalijo dovanas. Jų užteko visiems: mokiniams, mokytojoms, pianistėms, net ir vienam mažam (dar nemokyklinio amžiaus) svečiui iš žiūrovų, kuris iš pradžių kratėsi dovanos, gal tikėjosi didesnės, bet raginamas mamos ją priėmė.

Visas pasirodymas buvo šiltai priimtas besišypsanciais veidais, garsiais plojimais ir kitomis džiaugsmo išraiškomis. Yra džiugu matyti taip gražiai lietuviškai kalbančius jaunuolius. Ačiū vaikams, ačiū tėveliams, ačiū „Saulutės” mokytojams.

Šventa šeimynėlė: Juozapas (Marijus Maksvytis) ir Marija (Veronika Grant).

Angelas (Ligija Maksvytytė) ir kiti angelėliai sveikina šventą šeimą.

Trys Karaliai: Povilas Snizevičius, Tomas Vilkialis, Justinas Maksvytis sėdi pavargę po ilgos kelionės.

Bendras pietų dalyvių vaizdas.

Lietuvių žinios

Pasiruošimai Kalėdinėms šventėms Klube

Gruodžio 6 d., antradienį, į Lietuvių klubo valdybos kvietimą kepti kūčiukus tradicinei Klubo Kūčių vakarienei atvyko visas būrys „kočėlais apsišarvavusių” Klubo narių. Darbas vyko sparčiai, linksmoje nuotaikoje, ir kūčiukų maišelių „kalnas” augo. Nepatikrintomis žiniomis pagaminta per 35,000 kūčiukų.

Klubo valdyba dėkoja visoms kūčiukų specialistėms-kepėjoms: I. Adickienei, R. Bandžiukienei, A. Česnaitei, E. Jasaitienei, O. Kaselienei, A. Kerbelienei, B. Kasperavičienei, D. Mažeikienei, V. Meiluvienei, T. Parakininkienei, L. Petkuvienei, S. Pralgauskienei, E. Radvilenei, J. Staškuvienei, A. Stasiukevičienei, A. Straukienei, E. Vadopalienei ir V. Valaitienei. Didelė padėka A. Straukienei, pavaišinusiai visus skaniais pietumis.

Pasisekusi Kalėdinė mugė

Gruodžio 15 d. Lietuvių klubo salėje, kalėdinės muzikos garsams skambant, vyko Kalėdinė mugė. Gaušiai susirinkę ir pasivaishinę skaniais cepelinais, galėjo čia išsigyti gintarinių papuošalų, servetėlėms laikyti gintaru papuoštų žiedų, įvairiausių skanėstų: aguoninio pyrago, meduolinių grybukų, žagarėlių, lietuviškų stipresnių gėrimų ir kitokių gėrybių bei skanumynų. Visi atvykusieji buvo pavaišinti vynu.

Tai buvo ne vien tik mugė, bet ir malonus pabendravimas, atnešęs

Klubui gražaus pelno.

„Bangos” metinis susirinkimas

Gruodžio 4 d. įvyko trečiabangių organizacijos „Banga” metinis susirinkimas. Jo metu buvo aptarti nuveikti darbai, veiklos perspektyvos. „Bangos” valdybos pirmininke vėl išrinkta narių pasitikėjimą pelniusi Ramutė Krikščikienė, vicepirmininke – Eglė Vaitkevičienė, išdininke tapo Donata Koverienė, valdybos nariu išrinktas Svajūnas Gruce, o atstove ryšiams su visuomene – Simona Šiušienė.

Nutarta kreiptis į Lietuvių klubo valdybą, kad pritartų ir patikėtų surengti „Bangai” Kovo 11-osios minėjimą ir koncertą kovo 3 d. po sekmadieninių pietų.

St. Petersburg „Lietuvių žinios”, nr. 426

RENGINIŲ KALENDORIUS

Kiekvieną ketvirtadienį 1 val. p. p. St. Petersburg Lietuvių klubo salėje valdyba rengia lietuviškus priešpiečius. Kaina – 7 dol.

2012 m. sausis

– 12 dieną, ketvirtadienį, 2:30 val. p. p. St. Petersburg Lietuvių klubo Kultūros būrelio popietė.

– 21 dieną, šeštadienį, 2 val. p. p. St. Petersburg Lietuvių klubo metinis ataskaitinis narių susirinkimas.

– 22 dieną, sekmadienį, 2:30 val. p. p. Supažindinimas su naujai išrinktais St. Petersburg Lietuvių klubo valdybos nariais.

Punskiečių ansamblis „Tėviškės aidai“ partizanų žuvimo vietoje sugiedoja „Viešpaties angelą“, Lietuvos himną ir keletą partizanų dainų.

S. Kavaliauskienės nuotr.

Jotvingių krašto istorijos paveldo metraščio sutiktuvės

SCHOLASTIKA KAVALIAUSKIENĖ

Nauja knyga, naujas leidinys visada jaudina autorių, o kai autorių yra ne vienas, tas jaudulys būna ypatingas.

Gruodžio 17 d. į Punsco valsčiaus konferencijų salę rinkosi naujausio istorijos paveldo metraščio „Terra Jatwezenorum. Jotvingių kraštas“ bendraautorai ir kiti mokslinės populiariosios konferencijos svečiai, tarp jų ir grupelė iš Alytaus: knygos bendraautorai Elvyra Biliūtė-Aleknavičienė ir Gintaras Lučinskas bei svečiai iš Prienų: rajono kaimų bendruomenės „Vidupis“ pirmininkas Alfonsas Vitkauskas ir šių eilučių autorė. Daugelio dalyvių rankose – solidi, per 500 puslapių knyga, į kurią sudėta daug mokslinių straipsnių apie Jotvingių kraštą, apie lietuvių kalbos kilmę. Straipsnių autoriai pagal senuose rašytiniuose šaltiniuose randamus vietovių pavadinimus bando ieškoti jotvingių šaknų labai gilioje senovėje, nagrinėja temas apie lietuvių ir lenkų santykius ir ne taip jau tolimą lietuvių prievartinį iškeldinimą iš Suvalkijos krašto pagal TSRS ir Vokietijos 1941 m. sausio 10 d. susitarimą. Didelis dėmesys knygoje skiriamas lietuviško žodžio, lietuviško rašto nuo išnykimo sergėtojams – knygnešiams.

Konferenciją vedė poetas, publicistas, „Aušros“ leidyklos vyriausias redaktorius Sigitas Birgelis, jis taip pat yra ir naujojo metraščio vyriausias redaktorius. Įdomų pranešimą apie jotvingius skaitė Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės Akto signataras Algirdas Patackas. Apie knygnešį Joną Vincą Markevičių iš Gilušių kaimo labai nuoširdžiai kalbėjo jo anūkė Gražina Markevičiūtė iš Kauno, kuri apie savo senelį knygnešį Markevičių ir jo giminę sudarė ir išleido knygą „Prisiminimų dovanos“ (2005 m.). Apie Markevičių jo giminaičiai sakydavę, kad tai – knygnešys iš pašaukimo.

S. Birgelis konferencijos dalyvius supažindino su knygnešio Povilo Matulevičiaus biografija ir knygnešio veikla. P. Matulevičius liko žymus ir savo akmenskaldžio darbais: iš akmens ištašyti Punsco bažnyčios laiptai, indai bažnyčioje švęstam vandeniui.

Apie Petrą Mockevičių iš Vidugirio kaimo pranešimą padarė alytiškis Gintaras Lučinskas. P. Mockevičius, gimęs Punsco valsčiuje, buvo mokytojas, labai mėgo poeziją ir pats kūrė eiles, kurias pasirašydavo P.

Mockumi arba Diemedėliu. Negaliu nepacituoti kelių eilučių eilėraščio „O žvaigždės“, rašyto beveik prieš šimtą metų: „O žvaigždės šaltosios žiemužės nakties, / Jūs blizgat, bet jūsų blizgėjimas šaltas; / Suprast jūs negalit, kas man ant širdies, / Kaip baisiai skausmų aš sugeltas!“ Eilėraščio pabaigoje data – 1915. 08.08.

P. Mockevičius išliko istorijoje ir kaip subūręs Seinų apskrities Šaulių sąjungos skyrių, pats Šaulių sąjungos nariu buvo nuo 1919 metų.

Elvyros Biliūtės-Aleknavičienės pranešimo tema klausytojus ne tik sudomino, bet ir sujaudino. Viena džiukų šeima, ne kartą suteikusi prieglobstį ir pagalbą Pietų Lietuvos partizanų vadui Adolfui Ramanauskui-Vanagai ir jo šeimai, ilgus metus slėpė A. Ramanausko rankraščius. Slėptuvė buvo įruošta labai išradinagai – rankraščiai sudėti į metalinę vokišką šovininę, kuri buvo įdėta į inkilą, o inkilas įkeltas į liepą. E. Biliūtės-Aleknavičienės pranešimas, kaip ir jos dokumentinė apybraiža „Šventoji paslaptis“, yra tarsi himnas paprasto Žmogaus nuoširdumui ir dideliui pasiaukojimui.

Konferencijos dalyviai susidomėję iš klausė Nijolės Birgelienės pranešimo apie lietuviškų šeimų vaikų vardus anksčiau ir dabar. Vardų palyginimai buvo labai įdomūs.

Ansamblis „Tėviškės aidai“ visus pamalonino gražiomis dainomis ir nuteikė džiaugsmingam šv. Kalėdų laukimui.

Pasibaigus konferencijai visi jos dalyviai vyko į Šlynakiemio kaimą, kur pagerbė čia 1949 m. gruodžio 15 d. žuvusius partizanus Jurgį Krikščiūną-Rimvydą ir Vytautą Prabulį-Žaibą. Partizanų žuvimo vietoje buvo padėta gėlių, uždegta žvakių, pagiedota giesmių, o taip pat ir Lietuvos himnas.

Naujoji knyga, joje išdėstytos temos yra ne tik įrodymas, jog visada buvo žmonių, pasiaukojančių savo Tėvynės labui, tai kartu ir skatinimas palaikyti savo valstybę. Tai tarsi priesakas jaunajai kartai visada širdimi būti su savo Tėvyne.

Kuo savita lietuviškoji kryždirbystės tradicija?

XIX–XX amžių sandūroje Lietuvos valstiečių katalikų namai buvo neįsivaizduojami be šventųjų atvaizdų: krucifiksų būsto interjere, koplystulpių ar koplytėlių prie namų. Apie kryždirbystės tradicijos puoselėjimą Lietuvoje ir Europoje, savitumus ir bendrumus Lietuvos istorijos instituto mokslininkė, podoktorantūros stažuotoją, etnologę Skaidrę Urbonienę kalbino Lietuvos radijo laidos „Gyvoji istorija“ vedėja Inga Berulienė.

– **Esame įpratę manyti, kad kryždirbystė – išskirtinis Lietuvos kultūros bruožas. Kaip yra iš tikrųjų?**

– Ši tradicija nuo seno gyva ir kituose katalikiškuose Europos kraštuose. Tik Europoje dažniausiai buvo statomi mūriniai koplystulpiai ir koplytėlės. Jos vyrauja Čekijoje, Slovakijoje, Austrijoje, Vengrijoje, Slovėnijoje, taip pat katalikiškuose Olandijos vietose. Centrinėje Europoje taip pat būta tradicijos kabinti koplytėles ant namų sienų, kai kur kryželiai ir nedidelės koplytėlės kabinotos ir į medžius. Dar Europos miestuose šventųjų skulptūrėlės įkeldavo į specialias nišas namo sienoje. Kai kuriose šalyse paplitę šventųjų atvaizdai, ištapyti ant namų sienų. Visi jie buvo tarsi apsauga. Austrijos – Vengrijos imperijoje, ypač miestuose, buvo paplitę saviti stulpai, kurių viršuje žmonės pastatydavo Marijos ar kitų šventųjų skulptūras. Šios kolonos Austrijoje vadintos „maro stulpais“, nes vienas iš jų statymo motyvų buvo apsauga nuo maro. Kolonos su šv. Trejybės skulptūriniu grupe vadintos – Trejybės stulpais. Dar kituose, vadintuose „šviesos stulpais“, įstatydavo žibintą arba žvakę. Mūsų miestai buvo pernelyg skurdūs, kad pasistatytų tokio masto paminklų. Tiesa, panašią paskirtį pas mus atlikdavo stulpai su šv. Florijono figūra ar vadinamieji „kara-vyko“ kryžiai.

– **Suskaičiuota, kad Lietuvoje egzistavo 36 šventųjų siužetai. Labiausiai paplitę šventųjų Jono Nepomuko, Jurgio, Antano, Roko, Florijono, Juozapo, Barboros atvaizdai. Šventųjų globėjų atvaizdai sodybose dažniausiai buvo komponuojami su Marijos ir Jėzaus figūromis. Kokie šventieji dominuoja ir kitose Europos šalyse?**

– Jie panašūs, kaip ir Lietuvoje. Kokios figūros bus statomos, priklausė nuo toje vietoje Katalikų Bažnyčios diegiamų kultų. Daugelyje šalių populiarius Rūpintojėlis: Lenkijoje, Čekijoje, Slovakijoje, Austrijoje, ypač Pietų Tirolyje. Yra šventųjų, kurių Lietuvoje neaptiksi. Lietuvai išskirtinai būdinga šv. Kazimiero figūra, nors kaimo kultūroje jis nebuvo labai populiarius. Kaip minėjau, Europoje ypač populiarius šv. Jonas Nepomukas. Tiesa, skirtingose šalyse skirtingas vieno ar kito šventojo vaizdavimo būdas. Štai Lietuvoje ypač išplitęs Marijos Maloningosios atvaizdas, kai Marija vaizduojama nuleidusi rankas, o iš jos delnų sklinda malonės spinduliai. Kitose šalyse tokią figūrą retai tepamatysi.

– **Kokie dar savitumai būdingi kitų šalių religinei kultūrai?**

– Tik pastarosios stažuotės metu viename Olandijos muziejuje sužino-

jau apie ženklus, kuriuos statydavo prie namų, mirus tos šeimos nariui. Tai galėjo būti iš kartono išpjauta ir ištapyta kaukolė su dviem kaulais, bet dažniausiai – aukštos, apie 120 cm aukščio į pagrindą įstatytos lentos, ištaptos įvairiais religiniais simboliais. Taip kaimo ar miestelio žmonės sužinodavo, kad šiuose namuose yra velionis.

Tie ženklai dar nėra tyrinėti, tik kaupiami muziejuose. Jų statymo tradicija nunyko XX a. pradžioje. Europoje plito įvairūs raizginiai ant medžio ar vario plokštelių, vadinti piligriminiais paveikslėliais. Šie grafikos darbeliai gaminti Vienos, Graco, Prahos dirbtuvėse, XVIII–XIX a. buvo paplitę visoje Centrinėje Europoje. Juos paprastai laikydavo maldaknygėse, taip pat naudodavo kaip talismanus. Beje, panašiai kaip Lietuvoje. Buvo ir labai mažo dydžio paveikslėlių, vadinamųjų „valgomųjų paveikslėlių“, kurių duodavo gyvuliams, siekiant apsaugoti juos nuo ligų. Kartais jų suvalgydavo ir žmogus, norėdamas pasveikti.

– **Šiandien dievdirbių drožtų šventųjų skulptūrėlių vis rečiau aptiksi natūralioje aplinkoje. Iškeltos iš joms natūralios aplinkos, šios skulptūrėlės prarado savo pirminę paskirtį ir prasmę. Ar gyva ši tradicija Centrinėje Europoje?**

– Iki šių dienų išliko tik viena kita senoji skulptūrėlė, tačiau vietoj jų žmonės įdėda paveikslėlius ar naujas fabrikinės skulptūrėles. Daugelyje šalių šios koplytėlės ir dabar atlieka savo pirminę paskirtį. Mediniai kryžiai dažniausiai nauji, tačiau statomi remiantis sena ikonografinė medžiaga.

Čekijoje yra kiek kitaip. Tai labiau pasaulietinė šalis, kuri itin rūpinasi savo paveldu: restauruoja koplytėles, koplystulpius, jau minėtus stulpus, išleista daug knygų šia tematika, tarp jų – dviejų tomų albumas. Čekams koplytėlės – istorinio paveldo dalis, religinės paskirties jos jau neatlieka.

– **Kokie jausmai aplanko grįžus iš svetur namo?**

– Grįžus į Lietuvą, apima keletą jausmų. Visų pirma pranyko unikalumo jausmas. Kryždirbystės tradicija gyvavo įvairiose šalyse. Anksčiau maniau, kad galėtume prieš kitus pasididžiuoti liaudies skulptūros siužetų įvairove, dabar ėmiau tuo abejoti. Kitose šalyse jų taip pat gausu.

Imi klausti savęs, kuo gi mes išsiskiriame? Reikia pabrėžti mūsų kryžių, jų formų ir ornamentų įvairovę ir stogastulpius. Koplystulpiai ir koplytėlės buvo statomos visur, o stogastulpių svetur taip ir nepavyko pamatyti.

Reikia taip pat pažymėti, jog išsiskiriame šios tradicijos gajumu. Mes vis dar statome palyginti daug naujų kryžių, koplystulpių, stogastulpių. Tuo tarpu kiti juos daugiausia tik restauruoja. Austrijoje ir Slovėnijoje teko matyti naujų kryžių, tačiau negausiai. Kiek žinau, nėra ten ir kryždirbių. Skulptūrėlės gaminamos, tačiau jos turi daugiau suvenyrinį pobūdį. Būtent dėl tradicijos gyvumo UNESCO lietuviškąją kryždirbystę priskyrė prie saugotinų nematerialaus paveldo šedevrų.

LRT ir Bernardinai.lt

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Rašytojų klube sausio 6 d. surengtas Lietuvos rašytojų sąjungos premijos laureato pagerbimo vakaras. Jame buvo pagerbtas Lietuvos rašytojų sąjungos premijos laureatas – rašytojas Andrius Jakučiūnas. **ELTA** nuotr.

Energetikos inspekcija dėl Vilniaus šildymo kreipėsi į Generalinę prokuratūrą

Vilnius (BNS) – Energetikos inspekcija (EI) kreipėsi į Generalinę prokuratūrą dėl Prancūzijos susivienijimo „Dalkia“ valdomos centralizuotą šilumą tiekiančios įmonės „Vilniaus energija“ sąskaitų už šildymą. Inspekcija įitaria, kad „Vilniaus energija“ galbūt pažeidė viešąjį interesą.

Todėl Generalinės prokuratūros prašoma pradėti tyrimą, ar nebuvo pažeistas viešasis interesas ir nustatyti, ar nebuvo padaryta turtinė žala didelei daliai Vilniaus miesto šilumos vartotojų. Atsižvelgdama į tyrimo dėl padidėjusio šilumos suvarto-

jimo Vilniaus mieste metu paaiškėjusias aplinkybes, inspekcija taip pat kreipėsi į Konkurencijos tarybą, Kainų komisiją ir Vartotojų teisių apsaugos tarnybą, prašydama jas atlikti tyrimus. Konkurencijos tarybos prašoma aiškintis, ar šilumos tiekėjas laikosi konkurencijos reikalavimų ir nepiktnaudžiauja vyraujančia padėtimi, taip pat ar šilumos ūkyje nėra ribojimo naujoms įmonėms ar privatiems asmenims veikti rinkoje. Kainų komisijos prašoma pradėti tyrimą dėl galimo veiklos sąlygų pažeidimo.

S. Lozoraičio premija už dorą žurnalistiką – Zenonui Mikalauskui

Kaunas (ELTA) – Lietuvos žurnalistų draugijos įsteigta Stasio Lozoraičio premija šįmet skirta Kauno krašto dienraščio „Naujos tėviškės žinios“ apžvalgininkui Zenonui Mikalauskui. Daugiau kaip 60 metų, iš jų kelerius metus – naujienų agentūroje ELTA, žiniasklaidoje dirbantis Z. Mikalauskas dabar dienraštyje „Naujos tėviškės žinios“ rašo analitines užsienio politikos apžvalgas, vidaus politikos komentarus, istorines išvalgas. Premijos laureatas sako, kad darbe jam svarbiausia būti ob-

jektiviam, pateikti nuomonių įvairovę ir nesivaikyti pigių sensacijų.

Į Stasio Lozoraičio premiją „Kelyje į Vilties Prezidento Lietuvą“ šįmet pretendavo du kandidatai. Z. Mikalauskui ji skirta už tvirtą publicistinį žodį ir ištikimybę lietuviškos žurnalistikos idealui. S. Lozoraičio premija, kurios šūkis „už taiką, santarvę ir bendrą darbą“, skiriama keturioliktus metus. Pirmoji šios premijos laureatė – Lietuvos televizijoje laidų ciklą „Mūsų miesteliai“ sukūrusi Nijolė Baužytė.

Daugėja asmenų, kuriems kitose valstybėse mokama Lietuvoje paskirta senatvės pensija

Vilnius (ELTA) – Kasmet daugėja lietuvių, kuriems kitose valstybėse mokama Lietuvoje paskirta senatvės pensija: 2007 m. tokių žmonių buvo 622, 2008 m. – 921, 2009 m. – 1,341, 2010 m. 1,902, o praėjusiais metais – jau 2,246. Nepatogumų dėl pensijos mokėjimo nepatiria tie Lietuvą laikinai ar visam laikui paliekantys pensinio amžiaus asmenys, kurie nuosekliai laikosi nustatytos tvarkos.

Pirmas dalykas, kurį turėtų padaryti į kitą Europos sąjungos (ES), Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybę arba Šveicariją išvykstantys pensininkai – įspėti „Sodrą“ apie išvykimą iš Lietuvos. Išvykstantis į kitą valstybę gyventi pensininkas „Sodros“ Užsienio išmokų tarnybai (UIT) arba „Sodros“ teritoriniam skyriui, kuris mokėjo pensiją, turėtų pateikti prašymą dėl pensijos mokėjimo tęsimo bei nurodyti tikslią gyve-

namąją vietą kitoje valstybėje.

Bendros duomenų bazės, kuri leistų skirtingoms šalims dalintis žiniomis apie tai, ar žmogus kitoje valstybėje negauna pensijos, nėra. Todėl asmuo, nuvykęs į kitą šalį, turėtų gauti pažymą iš atsakingos įstaigos toje šalyje apie tai, kad jam nėra paskirta pensija už stažo laikotarpį, už kuriuos jam mokama pensija iš Lietuvos, ir ją atsiųsti paštu UIT arba „Sodros“ teritoriniam skyriui. „Jeigu į kitas valstybes išvykstantys žmonės, kuriems Lietuvoje yra paskirta pensija, nesilaiko šios tvarkos, vėliau gali patirti papildomų rūpesčių ir nerimo dėl pensijos. Vos tik asmuo deklaruoja išvykimą į kitą valstybę, duomenys apie tai yra perduodami „Sodrai“, o pensijos mokėjimas sustabdomas“, – įspėjo UIT direktorius Saulius Jakimčius.

Maskvos centre – opozicijos atstovų protestas

Maskva (BNS) – Kai kurių opozicinių organizacijų atstovai surengė mitingą prie paminklo šalia metropoliteno stoties „Ulica 1905 goda“. Kaip pranešė „Kairiojo fronto“ koordinatorius Sergej Udalcov, be jo organizacijos aktyvistų, akcijoje dalyvavo kai kurie Komunistų partijos nariai, taip pat anarchistai ir kitų politinių partijų atstovai.

S. Udalcov paaiškino, kad ši akcija skirta „kruvinojo sekmadienio“ metinėms. „Akcijos dalyviai sako, kad galingas pilietinis protestas, kilęs pastaruoju laiku, neturi privesti prie naujo kruvinojo sekmadienio“, – pažymėjo „Kairiojo fronto“ koordinatorius. „Drauge mes manome, kad žmonės turi aktyviau kovoti dėl savo teisių ir bet kuriose protesto akcijose turi dažniau skambėti socialiniai reikalavimai, nes daugelis žmonių kenčia nuo socialinio neteisingumo“, –

pridūrė S. Udalcov. Ši akcija buvo su-derinta su Maskvos valdžia.

Tuo tarpu Rusijos stačiatikių bažnyčios vadovas pareiškė, kad Kremlius turėtų paisyti neseniai vykusių masinių protestų dėl rinkimų rezultatų klastojimo ir keisti savo politiką. Stačiatikių Kalėdų dieną patriarchas Kiril per televiziją sakė, kad, jei valdžia nekreips dėmesio į protestuotojus, tai bus „labai blogas ženklas, reiškiantis valdžios nesugebėjimą prisitaikyti“. Jis pridūrė, kad šiame konflikte negali palaikyti nė vienos pusės.

Rusijos stačiatikių bažnyčia, tvirtinanti, kad jai priklauso apie 70 proc. šalies gyventojų, palaiko artimus ryšius su Kremliumi. Rusijos politikos analitikų teigimu, toks patriarcho pasisakymas apie protestus yra netikėtas.

Kinija įspėjo JAV dėl naujos gynybos strategijos

Beijing (BNS) – Kinijos gynybos ministerija įspėjo Jungtines Valstijas būti „atsargesnėms dėl savo žodžių ir veiksmų“. Ministerija teigė atidžiai stebėsianti JAV gynybos strategiją, kuri yra atsakas Kinijos didėjančiai įtakai regione. Gynybos ministerijos atstovo Geng Yansheng pasisakymas – pirmoji išsami Beijing reakcija nuo tada, kai praėjusią savaitę Pentago-nas atskleidė naująją savo strategiją.

„Mes atkreipėme dėmesį, jog JAV savo gynybos strategijoje pateikė šį klausimą, ir mes atidžiai stebėsime, kokią įtaką JAV kariuomenės

strategija turės Azijos ir Ramiojo vandenyno regione bei pasaulio saugumo plėtrai, – ministerijos tinklara-pyje rašė G. Yansheng. – JAV dokumente pateikti kaltinimai Kinijai yra visiškai nepagrįsti.“

Praėjusią savaitę JAV paviešino toje kariuomenės strategijoje teigia-ma, jog Azijoje siekiama sustiprinti įtaką norint pasipriešinti Kinijos didėjančiai galimybei vertinti amerikiečių galią regione. Pagal naująją strategiją, JAV išlaikys didžiules karines bazes Japonijoje ir Pietų Korėjoje. Be kita ko, Australijos Šiaurės teritorijoje planuojama įkurti JAV

Respublikonų debatuose pirmavo M. Romney

New Hampshire (BNS) – Mitt Romney užsitikrino savo kaip vieno iš respublikonų vadovų vietą JAV prezidento rinkimuose po kandidatų į šalies vadovus debatų New Hampshire valstijoje. Debatų stebėtojai teigė, jog buvęs Massachusetts valstijos gubernatorius puolė JAV prezidentą Barack Obama klausimų lavina, o jo varžovams teko diskutuoti mažiau svarbiomis temomis.

Praėjusią savaitę M. Romney mažu skirtumu laimėjo Iowa valstijos partijos vadovų pasitarime ir, pagal

apklausų rezultatus, pirmavo išankstiniuose rinkimuose New Hampshire valstijoje.

Liko dar šeši respublikonų kandidatai, kovojantys dėl nominacijos į prezidento pareigas. Išankstiniai rinkimai ir partijų vadovų pasitarimai vyks likusius kelis mėnesius visose JAV valstijose, kol vienas respublikonų atstovas bus paskelbtas partijos suvažiavime rugpjūtį. Nugalėtojas susitiks kovoje dėl JAV prezidento pareigų su B. Obama per rinkimus lapkritį.

Iranas pranešė apie tariamų JAV šnipų sulaikymą

Teheranas (BNS) – Irano žvalgybos ministras Heydar Moslehi pranešė apie kelių tariamų JAV šnipų, kurie kaltinami bandymu sutrukdyti artėjančius parlamento rinkimus, sulaikymą. „Sulaikytieji su užsieniu palaikė ryšius per interneto tinklalapius“, – sakė H. Moslehi.

Tai buvo pranešta didėjęnt įtampai tarp Teherano ir Vakarų, kai Vakarų šalys pagrasinio naujais apribojimais Iranui dėl jo prieštarinčiai vertinamos branduolinės programos. Atsakydamas Iranas pagrasinio uždaryti Ormuzo sąsiaurį, per kurį pervežama 40 proc. pasaulio naftos. Irane parlamento rinkimai vyks kovo 2 dieną.

Tuo tarpu pranešama, kad Iranas paleido dar vieną sodrintojo irano gamyklą požeminiame bunkeryje

Fordo vietovėje. Pasak diplomatinių šaltinių, uranas Forde sodrinamas iki 20 proc. Pagrindinėje Irano įmonėje Natanze uranas ligi šiol buvo sodrinamas iki 3,5 proc. Diplomatai sakė, kad atitinkamą informaciją jie sužinojo, kai TATENA komisija sausio pradžioje lankėsi Forde. Kaip pažymi žinovai, irano sodrinimas iki 20 proc. yra svarbus rodiklis. Daugiau kaip 20 proc. sodrumo uranas šiuo metu naudojamas branduoliniam ginklui gaminti ir kai kuriuose bandomuosiuose reaktoriuose. Lapkričio pradžioje TATENA paskelbė pranešimą, kuriame apkaltino Iraną kuriant branduolinį ginklą. Oficialusis Teheranas tokius kaltinimus vadina nepagrįstais ir teigia, kad Irano branduolinė programa yra taiki.

ŠVENTADIENIS

Kristaus Apsireiškimas (Trys Karaliai) Išminčiai iš Rytų

BR. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Jėzui gimus Judėjos Betliejuje karaliaus Erodo dienomis, štai atkeliavo į Jeruzalę išminčiai iš Rytų šalies ir klausinėjo: „Kur yra gimusis Žydu karalius? Mes matėme užtekant jo žvaigždę ir atvykome jo pagarbinėti.“ Tai išgirdęs, karalius Erodas sunerimo, o su juo ir visa Jeruzalė. Jis susikvietė visus tautos aukštuosius kunigus bei Rašto aiškintojus ir teiravosi, kur turėjęs gimti Mesijas. Tie jam atsakė: „Judėjos Betliejuje, nes pranašas yra parašęs: ‘Ir tu, Judo žemės Betliejau, anaip tol nesi menkiasias tarp žymiųjų Judo miestų, nes iš tavęs išeis vadas, kuris ganys mano tautą – Izraelį.’“

Tuomet Erodas, slapčia pasikvietęs išminčius, smulkiai juos išklausinėjo apie žvaigždės pasirodymo metą ir, siųsdamas į Betliejų, tarė: „Keliaukite ir viską sužinokite apie kūdikį. Radę praneškite man, kad ir aš nuvykęs jį pagarbinčiau.“

Išklausę karaliaus, išminčiai leidosi kelionėn. Ir štai žvaigždė, kurią jie buvo matę užtekant, traukė pirma, kol sustojo ties ta vieta, kur buvo kūdikis. Išvydę žvaigždę, jie be galo džiaugėsi. Įžengę į namus, pamatė kūdikį su motina Marija ir, parpuolę ant žemės, jį pagarbino. Paskui jie atidengė savo brangenybių dėžutes ir davė jam dovanų: aukso, smilkalų ir mirros. Sapne įspėti nebegrižti pas Erodą, kitu keliu pasuko į savo kraštą. (Mt 2, 1–12)

Per Viešpaties Apsireiškimo iškilmę Bažnyčia toliau susitelkia ir švenčia Jėzaus, mūsų Išganytojo, gimimą. Ypač šiandiene švente pabrėžiama šio gimimo visuotinė paskirtis ir reikšmė. Tapdamas žmogumi Marijos išciöse, Dievo Sūnus ateina ne tik pas Izraelio tautą, atstovaujamą Betliejaus piemenų, bet ir pas visą žmoniją, kuriai atstovauja išminčiai.

Tertulijonas († 230) yra pirmasis krikščionių autorius, pavadinęs Rytų išminčius karaliais. Galbūt jis turėjo mintyje 72 psalmę: „Taršišo ir Salų karaliai mokės duoklę, o Arabijos ir Sebos karaliai neš dovanas. Visi karaliai reikš jam pagarbą, jam tarnaus visos tautos“ (Ps 72, 10–11)? Krikščioniškojoje ikonografijoje iki X a. išminčiai niekuomet nebuvo vaizduojami karališkais apdaraais. Katakombų freskose jie – su persiškais drabužiais. Įdomu, kad musulmonai iš Persijos, užėmę Betliejų 664 metais, norėjo sugriauti Kristaus Gimimo baziliką, tačiau persigalvojo, nes

pamatė ant bažnyčios fasadinės sienos freską, kurioje pavaizduoti trys karaliai su tokiais pat persiškais rūbais kaip ir jie patys.

Nuo V a. nusistovėjo tradicija išskirti tris karalius pagal Evangelijoje minimas tris aukas – auksą, smilkalus ir mirą, – kurios simbolizuoja Jėzaus karališkumą, dieviškumą ir žmogiškąjį laikinumą. Jiems tradicija suteikė ir vardus: Kasparas, Melchioras ir Baltazaras. Būtent šią dieną daugelis krikščionių brėžia krieda ant savo durų tris simbolines rai-des: +K+M+B. Evangelijos pasakojime iškyla ne tik trys karaliai, bet ir trys skirtingos reakcijos į Jėzaus gimimo pranešimą.

Erodas kūdikiu, apie kurį kalbėjo Rytų išminčiai, domėjosi, tačiau ne tam, kad jį garbintų, kaip bandė apsimesti, bet kad sunaikintų (Mt 2, 16–18). Erodas yra galios žmogus, kitą tematantis kaip varžovą, su kuriuo reikia grumtis. Gerai apmąčius, jam varžovas atrodo galiausiai ir Dievas, itin pavojingas varžovas, norintis atimti iš žmonių gyvybinę erdvę, autonomiją ir galią, varžovas, nurodinėjantis, koku gyvenimo keliu sukti, ir neleidžiantis daryti visko, ko nori. Todėl būtina užtemdyti patį Dievą, o žmones sumenkinti iki paprastų figūrų, kurias galima stumdyti kaip tik nori.

Ar ir mes nesame kažkiek panašūs į Erodą, manydami, kad Dievas susiaurina mūsų gyvenimą ir neleidžia su savo egzistencija elgtis taip, kaip patinka? Jei taip žvelgiame į Dievą, galiausiai būsime nepatenkinti ir nelaimingi, nes nesileidžiame būti vedami To, kuris yra visų daiktų pagrindas. Turime atsiverti tikrybei, kad Dievas yra visagalė meilė, kuri nieko neatima, niekam negrasina, priešingai – vienintelė suteikia galimybę pilnatviškai gyventi ir patirti tikrąjį džiaugsmą.

Išminčiai paskui sutinka žydu dvasininkiją – mokslininkus, teologus, žinovus, puikiai išmanančius Šventąjį Raštą, susipažinusius su įvairiais aiškinimais, galinčius iš atminties cituoti visas ištraukas, taigi naudingus kiekvienam, norinčiam eiti Dievo keliais. Tačiau, pasak šv. Augustino († 430), norėdami kitus vesti, rodyti kitiems kelią, jie patys nekeliauja, neišsijudina. Ir čia turėtume vėl paklausti: ar ir mes, ypač Bažnyčios dvasininkija, nejaučiame pagundos laikyti Šventąjį Raštą, tą turtinę ir gyvą Bažnyčios tikėjimo lobį, veikiau specialistų studijų ir diskusijų objektu? Popiežius Benediktas XVI apaštališkajame laiške „Verbum Domini“ mini, kad vis iš naujo turėtume būti uoliai pasirengę Biblijos žodį Bažnyčios gyvosios tradicijos šviesoje laikyti tiesa, pasakančia mums, kas yra žmogus ir kaip jis gali visapusiškai išsiskleisti, tiesa, kuri yra kelias, kuriuo kartu su kitais kasdien turime eiti, jei savo gyvenimą norime statyti ant uolos, o ne ant smėlio.

Trys karaliai ieškojo naujojo karaliaus rūmuose, tačiau nustebę turėjo konstatuoti, jog jo toje galios ir kultūros vietoje nėra, nors ir buvo aprūpinti puikiausiomis žiniomis apie jį.

Nukelta į 9 psl.

SVEIKATA

Naujametiniai įsipareigojimai: kaip pagerinti sveikatą

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Prasidėjus 2012 metams, mes pradėdame galvoti, planuoti, ką turime nuveikti, kokius įsipareigojimus privalome priimti, siekiant pagerinti sveikatą, atrandant sveiką gyvenimo būdą. Kartais mūsų planai yra gana dideli, ir, pasirodo, kad sunku juos tampa įgyvendinti. Todėl patariama planuoti tai, ką bus įmanoma įvykdyti, kas nesukels ženklių pasikeitimų gyvenime.

Šių metų įsipareigojimai:

* **Pasitikėkite savimi.** Būkite optimistais. Tai padės jums geriau įgyvendinti planus. Galite prisiminti praėjusių metų pasiekimus ir sėkmingus pokyčius.

* **Būkite realistais.** Planuokite padaryti tai, kas įmanoma, pvz., jei mėgstate rytais ilgiau pamiegoti, neplanuokite sportuoti ankstyvą rytą.

* **Būkite konkretūs.** Jei norite smarkiau sportuoti, o žinote, kad tai neįmanoma, planuokite bent 30 min. kasdien pasivaikščioti. Prieš pradėdami naujus sportinius užsiėmimus pasitarkite su gydytoju.

* **Siekiite paramos.** Rezultatai lengviau pasiekiami, jei būsite palaikomi bei padrąsinami draugų, šeimos narių ar bendradarbių. Ypač gerai padeda pastoviai gaunamos žinutės, palaikantys bei padrąsinantys laišukai.

* **Teisingai supraskite pokyčių pakopas.** Studijos įrodė, kad asmenims, praeinantiems šias pakopas, numatyti planai yra sėkmingai įgyvendinami ir vėliau jie tampa įgūdžiais. Pirmiausia neturite galvoti apie pokyčius, kuriuos planuojate įvykdyti. Po to pradėti galvoti, bet nieko nedaryti. Vėliau vyksta pasirošimas, kai bandoma kažką naujo padaryti, bet tai daroma nereguliariai. Po to seka veiksmai, trunkantys mažiau nei šešis mėnesius, po kurių nauji pasiekimai yra tęsiami daugiau nei šešis mėnesius, ir jie tampa įgūdžiais.

* **Nuolat siekiite užsibrėžto tikslo.** Jei nutarėte sulieknėti, nusistatykite dietą, kurios turite laikytis, planuokite, kiek aktyviai sportuosite. Jei nutarėte mesti rūkyti, nutarkite, kiek cigarečių galite surūkyti per dieną, kol visai jų atsiskysite.

* **Numatykite priemones,** jei kartais pasiektų šio tikslą sutostote ir vėl grįšite į pirminį tašką. Patariama būti atkakliems ir sustojus vėl nedelsiant siekti užsibrėžto tikslo.

* **Švęskite savo pasiekimus,** nors ir nežymius. Atsiminkite, kad jūsų pastangos nenueis veltui. Tai

pagerins gyvenimo kokybę ir prailgins jūsų gyvenimą.

Pastaruoju metu vis didėja nutukusių žmonių skaičius. Nutukimas daro įtaką įvairies susirgimams kaip diabetas, širdies kraujagyslių ligos, sąnarių pakenkimai. Jei jūs turite atsvarį, vienas iš svarbiausių pasizadėjimų ateinančiais metais yra atsikratyti nereikalingų svarų. Tai įvykdyti padės:

* **Pusryčiaukite.** Tyrimai įrodė, kad asmenys, kurie nepusryčiauja, daugiau maisto suvalgo dienos pabaigoje, tuo padidindami gaunamų kalorijų kiekį nakčiai ir taip priaugdami papildomų svarų. Pradėkite dieną sveikais pusryčiais, kaip nesmulkintų grūdų košės su šviežias vaisiais, neriebūs pieno produktai.

* **Pasistenkite bent vieną kartą per savaitę pasisverti.** Jei pastebite, kad svoris didėja – laikas sumažinti maisto porcijas. Maitinkitės taip, kol pasieksite norimą svorį.

* **Rašykite maitinimosi dienoraštį.** Įvertinę, kokį maistą, kokį jo kiekį ir kada jūs valgote, galite nustatyti: gal valgote per daug kaloringų užkandžių, vietoj kurių gal vertėtų valgyti mažiau kaloringus vaisius ir daržoves. Atsiminkite, kad skiltelė obuolio yra sveikiau nei bulvių traškučiai. Priešpiečiams suvalgykite šviežių daržovių ir vaisių salotų, bet ne sumuštinis. Gal tai nepavyks padaryti kiekvieną dieną, bet stenkitės taip valgyti kelis kartus per savaitę.

* **Išjunkite televizorių.** Sėdėdami prie televizoriaus jūs nesudeginate kalorijų, daugumai žmonių šis laikas tampa užkandžių laiku, dėl ko priauga papildomi svarai.

* **Judėkite.** Greitas vaikščiojimas, važinėjimas dviračiu puikiai degina kalorijas, ir tam nereikia nei sporto salių, nei finansinių išlaidų. Vykdami į darbą ar į parduotuves pasistatykite automobilį kiek tolėliau, kad galėtumėte truputį pasivaikščioti. Rytinės kavos pertraukos metu patariama vaikščioti laiptais aukštyn ir žemyn, vaikščiokite pasta-to viduje ar gatvėje. Jei yra galimybė – rinkitės laiptus, o ne liftą.

* **Sumažinkite kalorijas, sumažindami maisto porcijų dydį.** Jei valgote restoranuose, pusę porcijos išidėkite į krepšelį išsinešimui.

* **Nepamirškite dažniau šypso-tis,** pabendraukite su draugais ir artimaisiais. Tyrimai įrodė, kad žmonės, turintys stiprius bendravimo ryšius, patiria mažiau streso, turi daugiau sveikų įgūdžių, yra geresnės sveikatos, ilgiau gyvena. Būkite laimingi ir sveiki. Prasmingų, darbingų metų!

Paruošta pagal žurnalą „Life Times“

Irena Mickūnas, gyvenanti Athens, OH, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad mus remiate.

Maria D. Kucinas, gyvenanti Downers Grove, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu paaukojo laikraščio išlaidoms sumažinti 50 dol. Esame Jums labai dėkingi.

Irene Serapinas, gyvenanti Oak Lawn, IL, užsisakė „Draugą“ dar metams ir atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

PASAULIO PAŽINIMAS VERTAS PASTANGŲ arba kelionė po Artimuosius Rytus

RAIMONDAS ŠENAUSKAS

Nr. 4

Kelios rusės ruošiasi bristi į upę krikštytis. Viena kitą drausmina, kad nejuokautų – vis dėlto tai – krikštytos. Prie išlipusių iš upės moterų kūnų prilipusios šlapios marškos traukia arabų palydovų žvilgsnius. Už kelių metrų – jau žydai, ginkluoti pasieniečiai taip pat susidomėję stebi, kas vyksta kitoje upės pusėje. Izraelio pusėje kaip tik tuo metu nugriaudėja galingi sprogstamieji užtaisai. (Kitą dieną paaiškėjo, kad vyko galingų sprogmenų bandymai). O ant šalia stovinčios cerkvės bokšto ramiai ilsisi du balti balandžiai. Atgal grįžtame tylėdami. Ši šventa vieta kažkaip paliečia ir šnekėti visai nesinori.

Palaiminga ramybė prie Negyvosios jūros

Malonu matyti besišypsantį Zakirą. Graži diena, esame patikimi klientai visai dienai. Pasukame link Negyvosios jūros. Kelias vingiuoja gražiais kalnų slėniais. Netrukus pamatome mėlyną vandens ruožą. Kaip žinia, tai žemiausias mūsų planetoje sausumos taškas, žemiau jūros lygio, tai ir karštis begalinis. Vanduo šiltas ir be galo sūrus, tai ir maudytis nėra didelio malonumo. Visi žino šią unikalią gamtos dalelę. Žymiai mažiau žmonių žino apie reiškinį kitur – Salt Lake Utah valstijoje. Tiesą pasakius, ten man labiau patiko. Kelios valandos praeina palaimingoje ramybėje. Tik keli arabai buvo prieję paprašyti pinigų. Šiaip sau. O gal ir duosi.

Zakiro meilės istorija

Zakiras pasuka link Madabos. Pakeliui parodo savo jaunystės nuotraukas. Išpūdingas vyras dideliais, tų laikų bakenbardais, ilgais plaukais studentas Indijoje. Papasakoja savo meilės istoriją turtingai indei, kurios tarnai jam taip pat patarnaudavo. Baigęs mokslus, Zakiras dar kelis kartus, sunkiai sutaupęs pinigų, važiuodavo aplankyti mylimosios. Bet ši tapo garsia aktore, paskui politike. Jų keliai išsiskyrė. Zakirui jau beveik 70 metų, užauginti 6 vaikai. Jo žmona nieko nežino apie paslaptinę

Indijos gyventoją. Tik kartais vakarais Zakiras prisėda prie kompiuterio paieškoti žinių apie savo vis dar mylimą moterį. Vien dėl to ir kompiuteriui išmoko naudotis. Nežinau, kiek tikra ši istorija, bet gražios gamtos prieglobstyje po neeilinių dienos išpūdžių gyvenimas atrodo truputį nuostabesnis, nei esame jį įpratę matyti.

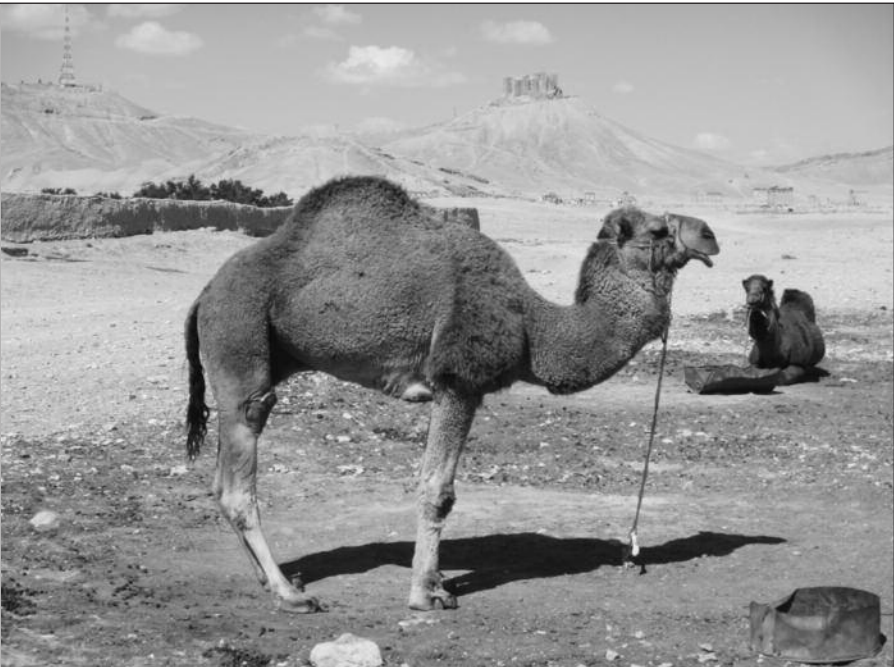
Gražus saulėlydis, stebimas nuo viešbučio stogo, kukli, bet skani vakarienė. Bliedka dar tik išsikeisti pinigų. Tai padarome bute, kurio kokių trylikos metų šeimininkas atlieka dalykiškai ir geru santykiu. Rytą laukia tolimas kelias į Damaską. O tai – jau Sirijoje.

Į Damaską

Taksi vairuotojas nuveža į stotį, iš kurios specialūs, tarpvalstybiniai taksi automobiliai važinėja tarp dviejų sostinių. Iš karto keli arabai paima nešti mūsų lagaminus, kitas paima registracijai mūsų pasus, trečias veda prie automobilio. Veiksmas vyksta trijomis skirtingomis kryptimis, viduryje triukšmingo, milijoninio miesto. Kelios minutės, ir stebuklingai viskas sustoja į savo vietas. Pajudame link pasienio. Takistas sustoja skanios kavos, ir už geros valandos paliekame be problemų Jordanijos karalystę. Mums atsišveikinant moja didžiulis karaliaus Abdulos plakatas.

Mus pasitinka ne ką mažesnis Sirijos arabų respublikos prezidento Assado atvaizdas. Emigracijos pastate pamatome tris langelius – užsieniečiams, arabams ir moterims. Lietuvaitės priskiriamos prie užsieniečių. Norint gauti Sirijos vizą pasienyje, turi nebūti Sirijos ambasados šalyje, kurios pasu naudojiesi keliaudamas. Bet dėl mūsų vis tiek duodamas užklaudas į Damaską. Laukti gali tekti 15 min., o gali ir 10 val. Praeina ilgos 2 valandos. Taksi vairuotojas jau reiškia ultimatumą, nes ir taip ilgai laukia. Kelis kartus ir emigracijos karininkus skubino. Bet ne nuo jų priklauso. Nieko nelieka, kaip jį „paleisti“, nors ir apmokėta visa kelionė. Tokios taisyklės.

Bus daugiau.

Raimondo Šenauskio nuotr.

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Išminčiai iš Rytų

Atkelta iš 8 psl.

Jiems teko pripažinti, kad žmogiška galia – taip pat ir žinojimo – kartais gali užtvirti kelią susitikti su ieškomu kūdikiu. Dievo kriterijai kitokie negu žmonių. Jis šiame pasaulyje rodosi ne galia, bet nusizėmusia meile, prašančia mūsų laisvės atsiverti ir išileisti, kad galėtų mus perkeisti ir padaryti gebančius pasiekti tą, kuris yra Meilė.

Tačiau ir mūsų padėtis ne kitokia negu ano meto išminčių. Į klausimą, kaip Dievas turėtų išgelbėti pasaulį, tikriausiai atsakytume: parodydamas savo galią ir suteikdamas pasauliui teisingesnę ekonominę sistemą, kur kiekvienas turėtų tai, ko nori! Tačiau iš tikrųjų toks elgesys žmogų prievartautų – atimtų iš jo pamatinius, jam būdingus elementus.

Juk tada nebūtų atsiklausta nei mūsų laisvės, nei meilės.

Taip istorijoje apie išminčius aikštėn iškyla paskutinis svarbus dalykas: stebint gamtą nueinama gero atkarpa link Dievo, tačiau kūrinių kalba nesuteikia galutinės šviesos. Galiausiai išminčiams prireikė išgirsti Dievo žodį – tik jis jiems galėjo parodyti kelią. Dievo žodis yra tikroji žvaigždė, nepatikimos žmogaus kalbos verpetuose siūlantis dieviškosios tiesos šviesą. Žvelgdami ta kryptimi išvysime, kad tas, kuris sukūrė pasaulį, ir tas, kuris gimė Betliejuje edžiose ir pasiliko tarp mūsų Eucharistijoje, yra vienas ir tas pats – mus kviečiantis, mus mylintis ir mus į amžinąjį gyvenimą nuvesti trokštantis Dievas.

Delfi.lt

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Išlydėti Lietuvos kariai tarnaus kartu su amerikiečiais

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Sausio 6 dieną Marijampolėje į tarptautinę misiją Afganistane išlydėti Lietuvos kariai. Tai jau septintoji nacionalinės paramos elemento pamaina, kurios uždavinys – užtikrinti Afganistane išikūrusių karių aprūpinimą.

Naujajai Lietuvos karių pamainai, kuri rūpinsis logistiniu karių aprūpinimu Afganistane, vadovaus buvęs Marijampolės Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono vadas pulkininkas leitenantas Petras Montvila, kuris iškilmingos šventės metu savo pareigas perdavė naujam bataliono vadui – majorui Konstantinui Andrejevui. Pastarasis Lietuvos kariuomenėje tarnauja nuo 1994 metų, yra baigęs logistikos kursus Vokietijoje, Italijoje, Kanadoje bei Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Į iškilmingas bataliono vado pakeitimo iškilmes ir karių išlydėjimą atvyko laikinai einantis Lietuvos kariuomenės vado pareigas Karinių oro pajėgų vadas generolas majoras Edvardas Mažeikis. Jis priminė, jog Afganistane jau yra prasidėjęs tarptautinės misijos karių perdavimo ir išvedimo etapas. „Nors Nacionalinės paramos elemento vienetas yra nedidelis, jis yra labai svarbus dalyvis šiame procese“, – sakė Mažeikis išvykstantiems Lietuvos karius.

2010 m. lapkritį Lisabonoje vykusiam NATO viršūnių susitikime, kuriame dalyvavo ir Afganistano prezidentas Hamid Karzaj, buvo nuspręsta iki 2014 m. pabaigos perduoti atsakomybę už saugumą savo šalyje Afganistano pajėgoms. Atsakomybės Afganistano saugumo pajėgoms perdavimas, prasidėjęs praėjusių metų pavasarį, išibėgėja. 2011 m. lapkričio 27 d. Afganistano prezidentas paskelbė, kad Lietuvos vadovaujamos Goro provincijos Afganistane dalis, Čagčarano miestas ir jo apylinkės, patenka į antrąjį atsakomybės perdavimo afganistaniečiams etapą.

Iškilmėse dalyvavęs Krašto apsaugos ministerijos Pajėgumų ir ginkluotės generalinis direktorius brigados generolas Almantas Leika karius linkėjo sėkmės ir teigė, kad misijoje kils sunkumų, kaip būdavo ir anksčiau, bet kariai juos turėtų sėkmingai įveikti. Leika, pats 2007 metais vadovavęs Afganistano Goro

provincijos atkūrimo grupei, kreipėsi į karių vadus, prašydamas padėti karius palaikyti ryšį su savo artimaisiais, nes toks ryšys yra labai svarbus.

Į Afganistaną karių išlydėti taip pat atvyko kitų Lietuvos kariuomenės padalinių vadai, Marijampolės miesto valdžios atstovai, karių artimieji. Jie taip pat linkėjo Lietuvos kariams sėkmės ir sakė tikį, kad šie sėkmingai susidoros su visomis užduotimis.

Šįkart į Afganistaną išvyksta 20 karių, didžioji jų dalis iki šiol tarnavo Marijampolės Vytenio bendrosios paramos logistikos batalione. Šio bataliono kariai ne kartą dalyvavo įvairiose tarptautinėse pratybose: „Amber hope“, „Grunvald wind“, „Baltic triangle/Baltic cooperation“, „Strong resolve“, „Rescuer/Medcuer“, „Baltic Eagle“, „Cooperative best effort“, „Heroic engineer“ ir kitose.

2005–2006 metais būrys Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono

Vėliavos perdavimo naujam vadui iškilmės.

Vandens valymo vieneto karių NATO greitojo reagavimo pajėgų sudėtyje dalyvavo humanitarinėje operacijoje Pakistane, suteikdami neatidėliotiną humanitarinę paramą nukentėjusiems žemės drebėjimo regione. Lietuviai su vandens valymo įranga dirbo Pakistano šiaurės rytų regione, Arja rajone, Bagh miestelyje.

Lietuvos kariai buvo vieninteliai, kurie galėjo tiekti geriamą vandenį. Kol buvo laukiama testų rezultatų, jie tiekė vandenį britams

E. Mažeikis (k.) perduoda dokumentus P. Montvilai.

ir ispanams techninėms reikmėms ir prausimuisi. Marijampoliečiai kariai padėjo remontuoti Arja kelią bei atstatyti berniukų mokyklą. Per visą misijos laikotarpį buvo išvalyta 363,300 litrų geriamojo vandens. Nemažai šio bataliono karių yra

gesnį Lietuvos karinių vienetų, tarnaujančių tarptautinėse operacijose, logistinį aprūpinimą ir šio aprūpinimo kontrolę.

Šiuo metu Afganistane iš viso yra apie 260 Lietuvos karių. Jie tarnauja NATO tarptautinių saugumo paramos pajėgų Vakarų regiono vadavietėje, Goro provincijoje, NATO štabuose Kabule ir Herate, Kandahar oro uoste, NATO operacijos misijoje Afganistano pietuose.

Nuo šių metų sausio 1 dienos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono Vandens valymo vienetas ir Vidutiniųjų sunkvežimių būrys pradėjo metų trukmės budėjimą NATO greitojo reagavimo pajėgose. Ruošdamiesi budėjimui, 2011 m. abu vienetai dalyvavo įvairiose pratybose, kurių metu tobulino karių individualius ir kolektyvinius įgūdžius bei įvairiomis sąlygomis išbandė techniką.

Vandens valymo vienetas ir Vidutiniųjų sunkvežimių būrys budės savo nuolatinėje vietoje Marijampolėje, pasirengę bet kada išvykti į NATO vadovaujamą tarptautinę operaciją, jei būtų priimtas sprendimas panaudoti NATO pajėgas. Budėjimo metu NATO vadovybei priėmus sprendimą aktyvuoti pajėgas, Vandens valymo vienetas turėtų atvykti į vietą per 5 dienas ir būtų atsakingas už ten esančių padalinių aprūpinimą geriamuoju vandeniu, o Vidutiniųjų sunkvežimių būrys vykdytų krovinių pervežimą.

Šie kariai išvyko į Afganistaną.

Batalionas Marijampolėje.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Gediminas Kazėnas, gyvenantis **Lemont, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. laikraščio išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Zita Radze, gyvenanti **Livonia MI**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaugojo laikraščiu 50 dol. Esame Jums labai dėkingi.

Petrui Variakojui – 115

ANTANAS SEIBUTIS

Biržų Žemės ūkio smulkaus kredito banko ilgametis direktorius, evangelikų reformatų bažnyčios kuratorius Petras Variakojis gimė 1897 m. sausio 5 d. Jurgio Variakojo ir Zanės Variakojienės šeimoje. Abu tėvai palaidoti Rinkuškių kapinėse. Šeimoje užaugo būrys vaikų – Petras, pulkininkas leitenantas Jonas Variakojis (1892–1963, mirė JAV), Julius (1889–1975) – ūkininkas, Jurgis (1891–1983), ūkininkas Skrėbiškyje, seserys Darata Variakojytė (1886–1969) – parduotuvės Biržuose savininkė, ir Emilija Januševičienė (1900–1985).

Mažasis Petriukas 1906–1907 m. mokėsi Biržų pradžios mokykloje, vėliau tęsė mokslus Pernavos, Petrapičio, Voronežo gimnazijose, 1917 m. įstojo į Peterburgo universiteto Fizi-kos-matematikos fakultetą. Vėliau grįžo į Voronežą ir dirbo bendrabu-čio vedėju bei tremtinių komitete.

Susikūrus Nepriklausomai Lie-tuvos valstybei, 1919 m. Biržuose dir-bo Žemės ūkio įgaliotinio agr. Petro Kregždės įstaigoje sekretoriumi, aktyviai dalyvavo naujai įkurtos dailės draugijos „Mūza“ veikloje. 1919 m. pradžioje Biržus užėmė Raudonosios Armijos dalinys, bolševikai čia prasi-laikė iki gegužės mėnesio. Apie tą laikotarpį Petras Variakojis prisimi-nė „Mūsų sparnų“ 1972 m. Nr. 6:

„Kovalskis išformavo įgaliotinio Kregždės vadovautą įstaigą. Iš įgalio-tinio įstaigos padarė daug skyrių, o skyrių viršininkais paskyrė komi-sarus. Agr. Kregždę su dauguma jo tarnautojų paskyrė į žemės ūkio sky-rių. Kregždė buvo paliktas žemės ūkio skyriaus atsakingu pareigūnu komisaro priežiūroje. Keliolika as-menų ir toliau palikome gyventi re-formatų klebonijoje, kurią Kovalskis vadino ‘Baltoji komuna’, o jos vadas esąs P. Kregždė.

(...) Komisaro Kovalskio revko-mas žymesnės veiklos neišvystė. Komiteto kasai papildyti pasiturin-čius miesto gyventojus apdėjo stam-biomis kontribucijomis. Nemokan-tieji kontribucijos buvo talpinami į kalėjimą.

(...) Reformatų klebonijoje gyve-nančių tarnautojų dauguma susi-tarėme ir vieną šeštadienį, baigę dar-

ba, išsiskirstėme, kad į darbą nebe-grįžti, nes galvojome, kad komunis-tai bėgdami iš Biržų gali ‘Baltąją ko-muną’ likviduoti. Vėliau sužinojau, kad agr. Kregždė su Jurgiu Karaša, apsirengę kaimiečių kailinukais ir persijuosę pančiais, laimingai pasie-kė Kauną.

Aš savaitę pabuvęs pas pažįsta-mus miške esančiame vienkiemyje, grįžau į tėviškę. Sužinojau, kad mums iš ‘Baltosios komunos’ pasitraukus, komisaras Kovalskis davė parėdymą visiems, kas gali, keturis pabėgusius (agr. Kregždė ir dar 3 kitus) sutikus vietoje nušauti; kitiems pabėgusiems (mane ir 3 kitus) ‘sušaudyti per tri-bunolą’; kitiems pabėgusiems suda-ryti teismą. Gavęs tokias žinias, nak-čia arkliais buvau nuvežtas į Pasvalį, kur komunistų jau nebebuvo. Iš Joniškėlio siauruoju traukinėliu nu-vykau į Šiaulius, o iš ten į Kėdainius pas brolių Joną, Panevėžio Atskiro bataliono vadą.”

1919–1921 m. Variakojis dirbo Pa-nevėžyje ministerijos įgaliotinio pa-dėjėju, vėliau tarnavo Krašto apsau-gos ministerijos intendantu Kėdai-niuose, Mažeikių apskrities inten-datūroje. Po kariuomenės studijavo teisę neseniai įkurtame Kauno uni-versitete, pradėjo aktyvią bankinę veiklą. Variakojis 1924–1926 m. vado-vavo Prekybos ir Pramonės Banko Biržų skyriui, nuo 1927 m. iki 1944 m. buvo Biržų žemės ūkio smulkaus kredito banko direktorius.

1926 m. vedęs Kazimierą Žarom-skaitę (1899–1990), su ja susilaukė dukrų Danguolės ir Dainos. P. Varia-kojis aktyviai dalyvavo Žemės ūkio, „Aitvaro“ draugijų, „Agaro“ bendro-vės, bitininkų draugijos, linų apdir-bimo bendrovės veikloje.

1944 m. rudenį, artėjant Raudo-najai Armijai link Biržų, Variakojų šeima pasitraukė į Švediją. Variako-jis dirbo fabrike, rūpinosi evangelikų reformatų reikalais, dalyvavo Švedi-jos lietuvių tremtinių veikloje. 1947 m. atvykęs į JAV, apsigyveno Čikago-je, kartu su kitais, suorganizavo evangelikų reformatų parapiją, buvo nuolatinis Kolegijos narys, dalyvavo steigiant Biržėnų klubą. Mirė Petras Variakojis Čikagoje 1986 gegužės 26 dieną.

Variakojų šeima. Sėdi iš kairės: plk. ltn. Jonas Variakojis, Darata Variakojytė, tėvai Jurgis ir Zanė Variakojai, Julius Variakojis; stovi: Petras Variakojis su žmona Kazimiera, ūki-ninkas Jurgis Variakojis su žmona, Emilija Variakojytė-Januševičienė su vyru Motiejumi, apie 1928 metus.

Gintė Damušis, gyvenanti **Ottawa, Ontario, Canada**, kartu su me-tinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Tariame Jums nuoširdų ačiū.

A † A

RAYMOND MASILIŪNAS

Mirė 2012 m. sausio 6 d.

Nuliūdę liko: seserys Irene Masiliūnas ir Carol Sudeikis, bro-lis John su žmona Cindy; Anne ir Bernice; 8 sūnėnai ir dukte-rėčios ir jų anūkai; geri draugai kun. John Kuzinskas, Bernice Barakauskas ir šeima.

A. a. Raymond buvo sūnus a. a. Petro Povilo ir a. a. Karolinos Runkelas, brolis a. a. Peter, svainis a. a. Isidore ir a. a. Lorraine.

Velionis buvo Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios narys, Knights of Columbus ir American Legion.

Velionis buvo pašarvotas sekmadienį, sausio 8 d. nuo 3 v. p. p. iki 9 v. v. Lack laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd. (8000 W.), Hickory Hills, IL.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, sausio 9 d. Iš laidojimo namų 9:15 val. ryto a. a. Raymond buvo atlydėtas į Švč. Mergelės Ma-rijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10 val. ryto buvo aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis buvo palaidotas Šv. Kazi-miero lietuvių kapinėse.

Norinčius paaukoti a. a. Raymond atminimui, aukas siųsti Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčiai arba Holy Family Villa.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lack FH. Tel. 708-430-5700

A. Vershbow: prie NATO stiprinimo...

Atkelta iš 2 psl. Lisabonos viršū-nių susitikime. Naujojoje strateginė-je koncepcijoje pateikta toli į prie žvelgianti besikeičiančios saugumo aplinkos analizė, kurioje apibrėžtos naujos grėsmės ir galimybės, į kurias Aljansas turi atsižvelgti, užtikrinda-mas saugumą ilgalaikėje perspekty-voje. Organizaciniu požiūriu, NATO žengė svarbų žingsnį dar prieš Lisa-boną, įsteigdamas kylančių saugumo grėsmių padalinį, kuris pateiks la-biau organizuotas ir sutelktas anali-zes ir plėtos galimybes, kaip atsakyti į tokias grėsmes kaip terorizmas, masinio naikinimo ginklų platinimas, kibernetinė gynyba ir energeti-nis saugumas. Žinau, kad tai labai svarbu ir Lietuvai.

Taigi manau, kad Aljansas yra geriau pasirengęs atsakyti į tuos iš-šūkius. Šiuolaikinio pasaulio nenus-pėjamumas tik pabrėžia mąstymo į priekį svarbą, žvalgybos funkcijų Aljanse gerinimą tam, kad galėtume numatyti problemas prieš tai, kai jos smogs mums tiesiai į veidą. Manau, tai bus iššūkis ir nacionalinėms vy-riausybėms ir NATO, kaip organi-zacijai. Bet aš manau, kad mes jau atradome kai kuriuos konkrečius bū-dus atsilipti į naujas grėsmes, iš kurių svarbiausiu pavadinčiau prieš-raketinės gynybos programą. (...)

– **Kokios, Jūsų nuomone, yra perspektyvos, kad NATO susitars su Rusija dėl naujos priešraketinės gynybos sistemos (PRG) Euro-poje? Kaip pakomentuotumėte Ru-sijos grasinimus į priešraketinį skydą atsakyti naujos ginkluotės įkurdinimu šalia NATO šalių, pa-vyzdžiui, Lietuvos?**

– Akivaizdu, kad bendradarbia-vimas dėl PRG – darbas, kuris tebe-vyksta. Mes turėjome didelių vilčių po Lisabonos susitikimo ir preziden-to Dmitrij Medvedev dalyvavimo šia-me susitikime, kad mūsų pastangos, plėtojant NATO ir Rusijos PRG siste-mas, ir pastangų koordinavimas, sie-kiant didesnio saugumo, pažengs to-liau. Tačiau kelias vis dar yra ilgas, ir mes esame nusiteikę tęsti dviša-les diskusijas su rusais, o taip pat NATO-Rusijos rėmuose. Siekiame nustatyti konkretų pagrindą PRG bendradarbiavimui ir pasiūlėme ke-

letą labai kūrybingų pasiūlymų. (...)

Akivaizdu, kad rusai vis dar turi neišspręstų nuogastavimų dėl mūsų sistemos pajėgumų. Mes dėl savo pla-nų su rusais buvome labai atviri ir skaidrūs, aiškindami, kad PRG atsa-ko į grėsmes, kurias kelia balistinių raketų tokiose šalyse kaip Iranas kū-rimas ir nekelia grėsmės Rusijai. Pa-netta darkart patvirtino tai šiandien diskusijoje su Lietuvos ministre. Mes nematome pagrindo imtis atsakomų-jų priemonių. Sistemos, kurias arti-miausiais dešimtmečiais planuojame Europoje, yra nukreiptos atsakyti į grėsmes už Europos ribų ir nekelia grėsmės Rusijos strateginėms atgra-symo priemonėms. Taigi mes toliau dirbsime šiuo klausimu daugeliu ka-nalų, bandysime pateikti faktus apie mūsų sistemą, nuraminti rusus ir, tikiuosi, kad galų gale mums pavyks surasti pagrindą Rusijos ir NATO bendradarbiavimui šioje srityje.

– **Ar pasakytumėte, kad JAV atmeta galimybę plėtojant PRG sistemą Baltijos jūroje įkurdinti raketinius AEGIS klasės laivus?**

– AEGIS laivai atsirado Vidurže-mio jūroje tam, kad atsakytų į grės-mes, kurias kelia Irano artimo ir vi-dutinio nuotolio raketos. Per de-šimtmetį pagrindinėmis mūsų PRG architektūros dalimis taps sausumos bazės Lenkijoje ir Rumunijoje. Kai šios bazės bus įkurtos ir jose atsiras naujos kartos „Standard Missile-3” raketos, jos užtikrins saugumą fak-tiškai visai NATO teritorijai Euro-poje. Bet mes ir toliau išlaikysime pa-jėgumus AEGIS laivuose. Šie laivai atlieka įvairias misijas, o mes iš prin-cipo nesutinkame su kokiais nors geografiniais apribojimais, kalbant apie laivus.

Apibūdinant, per dešimtmetį mes tapsime vis paveikesni ir užtikrinsi-me apsaugą visiems sąjungininkams Europoje. Aš manau, tai parodo ilga-laikį JAV išipareigijimą NATO 5 straipsniui ir visų jos narių saugu-mui. Taip pat ši sistema suteikia gali-mybes bendradarbiauti su Rusija, kurios, mes tikimės, bus įgyvendin-tos dar iki dešimtmečio pabaigos.

Sutrumpinta.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, sausio 11 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC (Lemont) skaityklą, kur matysite filmą apie Panemunės miestelį Seredžių ir jo apylinkes. Po to – užkandžiai.

■ **Lietuvos universitetų moterų asociacijos (LUMA)** Čikagos skyriaus moterys sausio 8 d. šventinio visuotinio susirinkimo metu priėmė nutarimą atsiliesti į Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti ir kviečia visus prisijungti prie jau kasmetine tradicija tapusios pilietinės akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“. Visus, kuriems brangi Lietuvos laisvė, gyva atmintis, LUMA kviečia sausio 13 d. nuo 10:30 val. v. iki 11 val. v. užgesinti šviesą ir visuose languose uždegti atminties žvakutes.

■ **Sausio 15 d. po 10:30 val. r. lietuviškų šv. Mišių** Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos salėje vyks JAV LB Brighton Park apylinkės narių metinis susirinkimas.

■ **Sausio 15 d., sekmadienį, jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“** organizuoja Klaipėdos krašto išlaisvinimo metinį paminėjimą. Kartu bus prisiminti ir Sausio 13-osios dienos įvykiai. Šv. Mišios – 9 val. r. Šv. Antano bažnyčioje (1510 S. 49th Court, Cicero, IL 60804). Po šv. Mišių parapijos salėje įvyks paskaita, programa ir pietūs.

■ **Vasario 4 d. 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre** Nerijos tunto jūrų skaučių tėvų Bičių būrelis rengia lėšų rinkimo vajų „Krupnikas ir kugelis“, skirtą Rako stovyklos atnaujinimui. Organizatoriai kviečia dalyvauti konkurse ir atvykti su savo pagamintais kugeliu ar krupniku. Net jeigu ir neturite savo ypatingo recepto, atvykite, ragaukite, dalyvaukite, išrinkite skaniausią gaminį! Įėjimo mokestis – 25 dol. suaugusiems, 15 dol. studentams. Daugiau informacijos rasite „Facebook“ svetainėje, raktažodis – „krupnikas and kugelis contest“.

■ **Kviečiame Lietuvių Fondo narius** siūlyti kandidatus į LF tarybą ir Kontrolės komisiją. Kandidatai bus renkami Lietuvių Fondo 49-ajame metiniame narių suvažiavime, vyksiančiame balandžio 14 d. Pasaulio lietuvių centre. Kandidatų siūlymai priimami iki vasario 15 d. Daugiau informacijos galite rasti mūsų

internetinėje svetainėje: www.lithuanianfoundation.org

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Šeštadienį, sausio 14 d., nuo 6 val. v. iki 8 val. v.** Lubeznik Center for the Arts (101 W 2nd St., Michigan City, IN) vyks meno parodos „Informatika“ atidarymas. Savo darbus pristatys Peter Gray ir Audrius Plioplys. Tel. pasiteiravimui 219-874-4900.

■ **Maloniai kviečiame apsilankyti** klasikinės muzikos koncerte šeštadienį, sausio 14 d., 1 val. p. p. Roosevelt pastate, 312 auditorijoje, Brooklyn College (2900 Bedford Ave., Brooklyn, New York 11210). Koncerte dalyvauja lietuvių pianistė Vilija Naujokaitis, smuikininkas Matthew Raichert ir violončelininkas Serafim Shmigelsky.

■ **M. K. Čiurlionio 100-ųjų mirties metinių** minėjimas įvyks 2012 m. sausio 22 d. 12:15 val. p. p. Šv. Kazimiero parapijos salėje (2718 St. George St., Los Angeles, CA 90027). Programoje dalyvauja meno ir literatūros tyrinėtojas bei kritikas prof. dr. Stasys Goštautas ir pianistė, Westmont College (Santa Barbara) profesorė dr. Eglė Janulevičiūtė. Minėjimą rengia Los Angeles ateitininkai. Ta pačia proga Lietuvių paveldo draugija rengia lietuvių dailininkų Linos Pukšaitės, Dave Matke ir Liucijos Šimkevičienės darbų parodą.

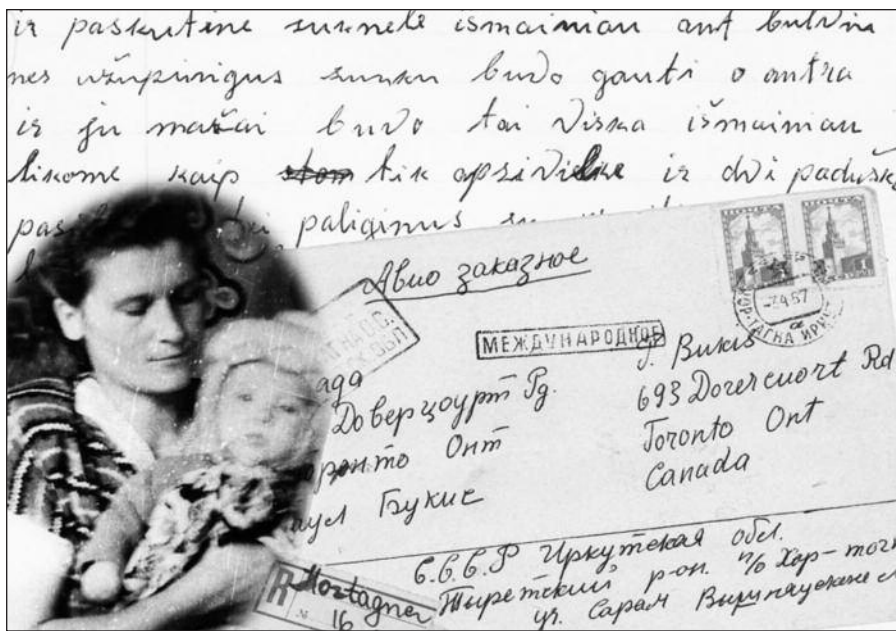
■ **Lietuvos Respublikos ambasada JAV** (2622 16th St NW, Washington, DC 20009) sausio 28 d., šeštadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v. kviečia į dr. Dainiaus Mačikėno fotografijų parodą „Iš meilės šokiui“. Dalyvaus garsūs šių laikų Lietuvos baleto meistrai Eglė Špokaitė, Mindaugas Baužys, Vilija Putrius. Apie dalyvavimą prašoma pranešti el. paštu liana.vazbiene@urm.lt arba tel. 202-234-5860.

■ **Balandžio 7–14 dienomis** Washington, DC, vyks kasmetinis Vyšnių žydėjimo festivalis. Tradiciškai festivalyje dalyvauja visų JAV valstijų ir užsienio šalių ambasadų atstovės. Norinčiųjų dalyvauti atrankoje prašytume iki 2012 m. sausio 15 d. imtinai atsiųsti savo biografiją (anglų k.) el. paštu adresu: liana.vazbiene@urm.lt

Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė su Dariaus ir Girėno komiteto pirmininku Algimantu Barniškiu ir komiteto nariu Jurgiu Vidžiūnu prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Park.

Vilija Vakarytės nuotr.

Laiškas iš Sibiro parodoje „Nepalaužta dvasia“. Laimos Apanavičienės nuotr.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

(6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL)

tęsiasi ciklo „Nepalaužta dvasia“ („Hope and Spirit“) renginiai, skirti trėmimų į Sibirą 70-mečiui paminėti.

Šeštadienį, sausio 21 d. 7 val. vakaro dr. Audrius Plioplys pristatys tremtinių iš Sibiro rašytus laiškus.

Laiškus skaitys Luka Šaparnytė ir Sam De Sando.

Ieško giminių

Ieškau promočiutės giminės palikuonių

Ieškau Jokūbo ir Kazimiero Januševičių giminių. Broliai Jokūbas ir Kazimieras Januševičiai galėjo būti kilę nuo Biržų, Pasvalio pusės. Šeimoje be minėtų brolių buvo 3 seserys – Liudvika, Anelė ir dar viena (man vardas nežinomas; turėjo invalidumą). Sesuo Liudvika tarnavo Karpio dvare Joniškėlyje, 1907 m. pagimdė dukrą Kazimierą Januševičiūtę, o 1909 (1910?) m. mirė. Apie 1914 m. mirė ir invalidė sesuo. Lietuvoje gyventi liko sesuo Anelė.

Broliai Jokūbas ir Kazimieras Januševičiai, vengdami karo prievolės caro armijoje, apie 1890–1910 (datos nežinomos, sieju jas su vykusiais įvykiais) emigravo į Ameriką ir

ten pasiliko. Apytiksliai iki 1975 m. brolių šeimos palaikė ryšį su Lietuvoje vienintele gyva likusia savo seserimi Anele Januševičiūte-Inkiene, gyv. Eigirdžių km., Telšių raj. Tarp brolių šeimų ir sesers šeimos vyko susirašinėjimas, buvo siunčiami siuntiniai. Žinome, kad Amerikoje gyvenusių brolių J. ir K. Januševičių šeimose augo po 3 vaikus.

Žinias prašau atsiųsti el. paštu adresu s.matulioniene@yahoo.com arba paskambinti tel. +37069968385. Kalbu lietuvių, rusų, anglų kalbomis.

Pagarbiai,
Sandra Matulionienė,
Klaipėdos raj., Lietuva

„DRAUGO“ KNYGYNĖLIS

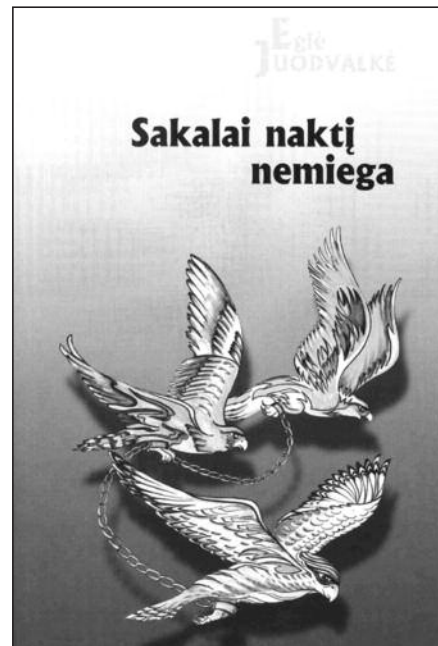
„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.
Tel. pasiteiravimui 773-585-9500

„Sakalai naktį nemiega“

Poetės Eglės Juodvalkės knyga „Sakalai naktį nemiega“ pasirodė 2011-aisiais, kuriuos Seimas paskelbė Laisvės gynimo ir didžiųjų netekčių atminimo metais. Nedidelė poezijos knygelė skirta partizanams atminti.

Poetė rašyti partizanine tema pradėjo po to, kai Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras atvežė parodą į Ameriką. Toje parodoje autorė lankėsi ne vieną kartą. Parodoje matytos nuotraukos ir kunkuliuojantys bei ramybės neduodantys jausmai, noras kaip nors įprasminti svarbų Lietuvai istorijos laikotarpį, įkvėpė parašyti pirmąjį eilėraštį apie partizanus.

Knygos kaina – 13 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2,5 dol. siuntimo mokestis. Prieš per-

kant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.